

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 1 november 2007

MEDITATIE

Hervormingsdag

De Toevlucht

Een toevlucht, een vaste burcht had de onbekende dichter van Psalm 46 nodig. Luther, u en ik hebben die zelfde toevlucht nodig.

Zingen we het dan allemaal vanzelfsprekend mee met de dichter: God is ons een Toevlucht? Met de mond wel, maar met ons hart?

Zonder toevlucht

Als we eerlijk zijn moeten we zeggen, ik heb die Toevlucht eigenlijk helemaal niet nodig. Het gaat goed op aarde, ik ben jong, ik ben niet ziek, ik hoef geen toevlucht te zoeken. De wereld en de satan bevestigen dat buiten het paradijs. De wereld biedt veilige schuilplaatsen genoeg, hulp van medemensen, geld en goed. Luther dacht dat ook. Hij kon goed studeren, had veel plezier met zijn medestudenten. De 'goede' toekomst lag voor zo'n begaafde student open hier op de aarde.

Totdat.....die knagende angst in zijn leven kwam: hij moest sterven en kon niet sterven. In die vragen vond

God is ons een Toevlucht en Sterkte.

Psalm 46 : 2a

hij geen antwoord in zijn studie, geen schuilplaats in het klooster, geen toevluchtsoord achter zijn boetedoening en goede werken. Die straffende gerechtigheid van God bleef eisen: betaal Mij wat gij schuldig zijt. Niets kon voldoen in zijn leven, niets kon voor betaling zorgen op de aarde. Hij had geen veilige schuilplaats, alleen maar huizen op zand gebouwd die in het laatste oordeel wegspoelen.

Kent u diezelfde worsteling? Daar waar Gods Woord en Geest het hart van dood levend maakt gaan we het wankele, het tekort van onze schuilplaatsen zien. Door genade leren we dan diezelfde uitkomst: er is bij mijzelf, bij niemand op de aarde, bij niets op de aarde een schuilplaats tegen het oordeel over mijn zonde en schuld. Roept u het met de dichter

van psalm 130 steeds opnieuw uit, ziende op uw zonde van een dag die achter u ligt: wie kan voor U bestaan?

Eeuwige Toevlucht

Daarom is het genade, onverdiende gunst bij God vandaan, als de dichter zingt dat God hem tot een Toevlucht is. Luther werd in dat toevluchtsoord binnengebracht door Gods Geest toen Hij mocht zien en ervaren: Christus gerechtigheid redt mij van het eeuwig oordeel. Achter de gerechtigheid die Hij voor mij heeft verworven, ben ik beveiligd. Dan ontmoet hij geen eisend Rechter meer, maar dan verspreidt Gods vriendelijk aangezicht vrolijkheid en licht. Onder de vleugelen van deze enige Toevlucht vindt de verloren zondaar Luther genezing van zijn zonde. Luther mag het met de dichter instemmen; eeuwig wonder: God is *ons* een Toevlucht. Nog is de deur van dit Toevluchtsoord, deze enige Ark des behouds niet gesloten. Nog moeten er zondaren in deze Toevlucht worden geborgen. Het zijn geen goede mensen die daar worden binnen gebracht. Het is Abraham een afgodendienaar, Rachab een hoer, Levi een tollenaar. Daarom is er in die onmogelijkheid van zonde en schuld nog doen aan voor zulke grote zondaren om in dit Toevluchtsoord te worden binnengebracht. Om daar door genade een Toevlucht te ontvangen, een verberging tegen het oordeel. Het is de Heere die in Zijn Zoon nooddriftigen verschoont en aan armen uit genade Zijn hulp tot eeuwige verlossing toont.

Veilige Toevlucht

God is voor de dichter een Toevlucht en *Sterkte*. Hoe de vijanden deze Toevluchtsplaats ook belagen, hoe ze de aanvallen met geweld ondernemen, de Sterkte van deze Toevlucht gaat de kracht en de macht van de vijanden te boven. Hoe de wereld komt met zijn verleidende macht, hoe het vlees zich roert, hoe de satan woedt, de poorten der hel zullen dit Toevluchtsoord niet overwinnen. Chris-

Inhoud

86e jaargang

Nr. 5

- 1 Hervormingsdag
- 2 Vervolgd omders gerechtigheid wil (24)
- 3 Een megakerk in Drachten
- 5 Bijbelse kernwoorden: Aannemen
- 6 Momentopnamen van de Generale Synode 2007 (6)
- 7 Van oude goden en nieuwe idolen (1)
- 8 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 15 Berichten
- 15 Kerkdiensten

tus vermorzelde de kop van de satan, overwon de dood. Daarom zal Hij die vijanden steeds opnieuw te neer slaan. Overwinnende zal Hij overwinnen. Wat is het een wonder geweest voor Luther, dat hij daarin mocht delen, dat Hij daarop mocht zien. Dan kan hij zingen: delf vrouw en kind'ren 't graf, neem goed en bloed ons af, het brengt u geen gewin, wij gaan ten hemel in en erven koninkrijken. Zijn erfenis ligt in de Sterkte van deze Toevlucht vast. Wat zijn Gods kinderen dan gelukkig.

En als u niet deelt in dat geluk dan verkeert u nog op de plaats waar u geboren bent: buiten die Toevlucht en Sterkte. Als u dan vandaag sterft is het voor eeuwig te laat. Leer dan nog heden van hemelswege wat tot uw zaligheid dient. Is de vijand op de been, roepen ze u toe: u hebt geen heil bij God. Het was die ene Toevlucht in het verleden. Nog roept Hij u toe, dat Hij krachtiglijk bevonden is een Hulp in die benauwdheden.

Barendrecht, ds. L. Terlouw

gaat nog wel. Maar een hart omdragen zoals hij heeft omgedragen, is heel wat anders. Dan alleen is er van binnen sierlijkheid voor God. Het komt er maar op aan of we deel hebben aan het genadegeheim van hart en leven van Gods knechten en kinderen. Werkelijk, dat zal een eeuwig wonder zijn.

De maat vervuld

Niet lang nadat Jezus deze ontzaglijke woorden gesproken had, werd Hij gekruisigd. Zijn discipelen geselsd. Stefanus gestenigd. Jakobus, de broeder van Johannes, onthoofd. Petrus in de gevangenis geworpen. Door wie? Door degenen, die de graven der profeten hadden gebouwd. Zo bleek dat de mond der Waarheid waarheid had gesproken (Mt. 23:34). Zij waren navolgers van hun vaders, deden dezelfde misdaden als hun vaders, en... vervulden de maat van hun vaders (Mt. 23:32). Die maat was in de loop der eeuwen al voor een groot deel door hun vaders gevuld met het vergoten bloed van de profeten. Het geestelijk nageslacht van de vervolgers heeft de maat der zonde van hun vaders volgemaakt.

Zo zou dit geslacht zich rijp maken voor het gericht. Want de Heere zegt: "Opdat op u kome al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde. Van het bloed van de rechtvaardige Abel af, tot op het bloed van Zacharia, den zoon van Barachia, welken gij gedood hebt tussen de tempel en het altaar (2 Kron. 24:20-22, Mt. 23:35, Lk. 11:50). Wee u, gij geveinsden! Al dat bloed zal op uw hoofd

24

Vervolgd om der gerechtigheid wil

Noemt Hij óns vervolgers?

In deze woorden is de toorn van het Lam. Van Hem, Die gezegd heeft: "Tast Mijn gezalfden niet aan, en doet Mijn profeten geen kwaad" (Ps. 105:15).

Dit hadden de schriftgeleerden en farizeeën niet verwacht. Zij waren in aanzien bij het volk en onbestraffelijk in eigen oog. Maar... zij kenden zichzelf niet. Wee u? Bedoelt Hij ons? Wij die goede werken doen? Schaart Hij óns bij de vervolgers? Iemand kan beweren grote achting te hebben voor de kerkvaders, de reformatoren en de oudvaders. Hij kan met instem-

ming uit hun geschriften citeren. Maar hoe is het hart? Staat het vijandig tegen Gods ellendig en arm overblijfsel? Tegenover het zaligmakend werk van Gods Geest? Hij is een vijand van Christus, al schijnen zijn werken nog zo gepast. Fraai buitenwerk oprichten is niet hetzelfde als geloofswerk. Een marmeren monument bouwen voor een dode profet

'Zalig (zijn) die vervolgd worden om der gerechtigheid wil...'

Matth. 5 : 10

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

terugkeren. Vanaf het bloed van Abel, de *eerste* martelaar. Tot op het bloed van Zacharia, de *laatste* martelaar (in de Hebreeuwse Bijbel). Al het bloed van al de profeten, die om der gerechtigheid wil gedood werden ten tijde van het oude testament. Hun bloed roept om wraak. Het zal van dit geslacht, dat nu leeft, afgeëist worden. Het verwoestend oordeel staat voor de deur. Velen van dit geslacht zullen het zien. Het zal op ú komen, zegt Jezus. Op u, die voortgaat op de moorddadige weg van uw vaders. Die vervolgt in gemeenschap met uw vaders. Die Zacharia hebt gedood in uw vaders (Mt. 23:35). Die schuldig bent aan de dood van al de profeten die vervolgd werden om Mijnen wil. Gij slangen, gij addereengebrosels, hoe zoudt gij de helse verdorpenis ontvlieden (Mt. 23:33)?

Jeruzalem, Jeruzalem!

Nog geen veertig jaar later werd Jeruzalem door de Romeinen verwoest. Geen steen werd op de andere gelaten. Vreselijk was het lijden, gruwelijk de nood en dood. Ontelbaren kwamen om door de honger. Het zwaard was dronken van het bloed van Jeru-

zalems inwoners. Kinderkens in de schoot van hun moeder werden uitgerukt en verpletterd. Onafzienbare rijen kruisen met gekruisigden stonden op de wallen en muren. Tienduizenden werden als slaaf of slavin gevankelijk weggevoerd. Jezus had voorzeggd: "Alsdan zal grote verdrukking wezen, hoedanig niet is geweest van het begin der wereld tot nu toe; nog ook niet zijn zal" (Mt. 24:21). Dezelfde, Die eenmaal weende voor de poorten van Jeruzalem. Zijn schouders schudden en schokten van grote smart. "Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild. Zie, uw huis wordt u woest gelaten. Want Ik zeg u: Gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: Gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren." (Mt. 23:37,38, Lk. 13:34,35). Hoort Hem!

(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. C. Hogchem

gemeente tamelijk snel, maar daarna liep het ledental terug tot 29 in 1977. In 1988 werd Orlando Bottenbley in Drachten beroepen. Sinds die tijd is de gemeente stormachtig gegroeid. Van 60 leden in 1988 ging het naar 800 in 1998. De laatste gegevens noemen een getal van 2000 leden. Ongetwijfeld is de Bethelkerk in Drachten de snelstgroeiende gemeente in ons land.

Wat zijn de oorzaken van deze groei? De meeste vingers wijzen naar de persoon van de Surinaamse voorganger. Ds. Bottenbley is een man met vele gaven. In de omgang zeer tegevoetkomend en hartelijk, in zijn prediking duidelijk en bewogen. Maar zulke predikanten zijn er misschien meer en toch groeien die gemeenten niet zo snel als in Drachten. Er moet meer aan de hand zijn. Het informatieboekje van de Bethelgemeente maakt duidelijk hoe ds. Bottenbley de gemeente ziet. Als visie wordt genoemd: "Onze gemeente is één grote gemeenschap van toegewijde volgelingen van Jezus Christus, die in verbondenheid aan Hem en onder leiding van de Heilige Geest leven naar bijbelse normen, God op enthousiaste wijze verheerlijken, zorgzaam zijn voor elkaar en een zodanige uitstraling hebben, dat buitenstaanders getrokken worden naar Jezus Christus." Het is een hele mond vol. Laten we eens een paar onderdelen van deze visie nader bekijken.

De Bethelgemeente wil een gemeenschap zijn, een grote familie. De woorden "zorgzaam zijn voor elkaar" leggen een verantwoordelijkheid op de gemeente. Een gemeente moet – ook onder ons – niet als los zand aan elkaar hangen, gemeenteleden leven als het goed is niet langs elkaar heen in tijden van moeite en zorg. Hoe vele malen klinkt de oproep in Gods Woord tot onderlinge liefde. De Bethelgemeente verwacht van nieuwe leden dat ze een actieve bijdrage leveren aan het gemeentezijn. Je kunt in Drachten, om zo te zeggen, niet in het bootje gaan zitten, terwijl de roeiers het werk doen. De gemeente doet een sterk beroep op de inzet van allen. Blijkbaar trekt dat vele mensen aan, ze voelen zich serieus genomen, ze krijgen de overtuiging dat ze er echt bijhoren, dat de gemeente hen eigenlijk niet kan missen.

Hoofdopdracht

Bethel is niet alleen een gemeenschap, maar ook, zo lazen we in hun

Een megakerk in Drachten

't Was een klein artikeltje in het RD. De openingszin sprak duidelijke taal: "De baptistengemeente Bethel in Drachten wil een kerk bouwen met 5000 zitplaatsen." Heeft er een opwekking in Friesland plaats? Is er een honger gekomen naar de schriftuurlijk-bevindelijke prediking van het Woord? Wat maakt de kerk van voorganger ds. Orlando Bottenbley zo aantrekkelijk?

Het is een voorrecht als er in ons land nieuwe kerken worden geopend. Als een kerkgebouw te klein wordt voor een groeiende gemeente is dat verblijdend. Meestal zeggen we er wel bij: als er ook maar groei in de diepte is. In Drachten lijkt het samenop te gaan: de baptistengemeente Bethel groeit als kool. Wekelijks leggen mensen een getuigenis van hun geloof af en worden ze gedoopt. Honderden buitenkerkelijke mensen komen op

zondag weer naar de kerk. Er wordt gesproken over het 'wonder van Drachten'. Er verscheen al een boek over de gemeente, getiteld: *Orlando Bottenbley & de wijde poorten van de Bethel* (Uitg. Penn, Leeuwarden). Misschien kijken jonge mensen wel met jaloersheid naar 'Drachten' of andere evangelische gemeenten. Daar is tenminste blijdschap. Zij hebben een boodschap voor de wereld. Daar worden onkerkelijke mensen gewonnen. Waarom gebeurt dat in onze gemeente zo weinig? Die laatste vraag mag ons inderdaad bezighouden.

Gemeenschap

De geschiedenis van de vrije baptistengemeente in Drachten is snel verteld. In 1921 werd het baptistenkerkje 'Bethel' gebouwd. De kleine gemeente maakte een bescheiden groei door. In de jaren zestig groeide de

visie, een gemeenschap van toegewijde volgelingen van Jezus Christus. Wat wordt daarmee bedoeld? Wel, de gemeente wordt gezien als een gelovige gemeente. Waarom? Omdat de gedoopte leden de 'stap van het geloof' hebben gezet. Daar werkt de gemeente ook naartoe. "Onze hoofdopdracht als gemeente is het Evangelie verkondigen en mensen te helpen om toegewijde volgelingen van Jezus Christus te worden." Vertaald in een concreet doel heet het "onszelf en elkaar opbouwen in geloof en groeien in gelijkvormigheid aan Jezus Christus."

Maar hoe komt een mens tot geloof? In het familieblad *Terdege* vertelde ds. Bottenbley eens hoe dat bij hem zelf ging: "Toen m'n ogen opengingen dat het gaat om de aanvaarding van het offer van Jezus Christus, bekeerde ik me. Tijdens een discussie gingen enkele vrienden en ik staan en besloten we in te gaan op Gods aanbod." Op deze manier worden ook de bezoekers van de Bethelkerk opgeroepen om de Heere Jezus toe te laten in het hart, zoals het in evangelische kring heet. Eén van de 10 punten van de 'belijdenis' van de Bethelkerk luidt: "Dat God uit genade de verlossing aanbiedt die Jezus Christus in Zijn historische komst, kruisdood en opstanding heeft volbracht. Het offer van Christus is genoegzaam en bedoeld voor alle mensen, maar alleen diegenen die met geloof op Gods uitnodiging ingaan, worden behouden." Opvallend in deze belijdenis is dat de algemene verzoening niet met zoveel woorden wordt geleerd. Het overgrote deel van de evangelischen stelt zonder meer dat Christus voor alle mensen stierf. Bottenbley is voorzichtiger. Hij spreekt over de genoegzaamheid van Christus offer, een uitdrukking die we ook in de Dordtse Leerregels tegenkomen. Ook op andere punten drukt Bottenbley zich evenwichtiger uit dan tal van andere evangelische voorgangers. Duidelijk blijkt dat de predikant een gedegen opleiding heeft ontvangen.

Keuze

Toch kunnen we helaas niet zeggen dat de genadeleer van de Drachter gemeente reformatorisch is. Of, beter gezegd, de bijbelse leer van Gods soevereine genade vinden we in de gemeente niet terug. De nadruk ligt telkens op de keuze die de mens maakt. In de belijdenis van Bethel lezen we wel dat elk mens zondaar is,

maar met geen woord wordt gesproken over onze verloren staat. Het wonder van de wedergeboorte behoort niet tot de belijdenis van de Bethelkerk. Wedergeboorte is voor ds. Bottenbley een "verdieping van geloven". Na hun keuze laten de mensen hun geloof bepalend zijn voor hun leven, zo lezen we. Ook dat stukje 'wedergeboorte' ligt dus in handen van de mens.

Ook het evangelisatiewerk is erop gericht om mensen een keuze te laten maken. Door middel van speciale diensten wordt het Evangelie zo duidelijk mogelijk uitgelegd voor buitenkerkelijken "in de hoop en met de bede dat zij de beslissing zullen nemen om Jezus Christus te aanvaarden als Verlosser." Iedere maand zijn er velen die dat doen, zo voegt de informatiegids eraan toe. Ds. Bottenbley probeert in zijn preken nauwkeurig naar de Bijbel te luisteren en deze te vertalen in het concrete leven van de maandag tot de zaterdag. Dat trekt veel mensen aan. Maar in alles wat ik vanuit en over de Bethelkerk

Iedereen die in Drachten lid wil worden, moet zich laten dopen. Velen laten zich dan ook overdopen, iets wat binnen de reformatorische traditie altijd als iets heel aangrijpends wordt gezien.

las, kwam ik niets tegen van de rechtvaardiging van de goddeloze, van het wonder van genade voor verloren Adamskinderen. De diepe bijbelse tonen van zonde en genade lijken overstemd te worden door een praktische boodschap die er gemakkelijk ingaat.

Doop

Het is te begrijpen dat binnen deze sfeer de kinderdoop niet past. Kleine baby's kunnen toch niet 'voor Jezus kiezen'? Wat heeft de doop dan voor betekenis? De baptistengemeente van Drachten leert dan ook de volwassendoop. "In de volwassendoop is de mens aan het woord, die een bewuste keuze maakt om zich de aangeboden genade toe te eigenen", zo legde ds. Bottenbley eens uit. Opnieuw staat de keuze van de mens centraal. De grond van de doop lijkt

niet te liggen in Gods verbond, maar in de keuze van de mens. Wat een wankele zaak wordt dan het sacrament!

Iedereen die in Drachten lid wil worden, moet zich laten dopen. Velen laten zich dan ook overdopen, iets wat binnen de reformatorische traditie altijd als iets heel aangrijpends wordt gezien. Het kan mooi verpakt worden, maar overdoop betekent toch een verwerpen van de doop die de Heere heeft gewild. De sfeer tijdens de doopdiensten is ontspannen. "Doopdiensten zijn feestelijke diensten", zo lezen we in het informatieboekje van Bethel. Een foto die in een tijdschrift werd afgedrukt laat een luid lachende dopeling plus predikant zien met een applaudisserend publiek. Een vergissing? Of een schril contrast met "deze heilige ordening Gods", waarover we lezen in ons doopformulier.

Sfeer

De sfeer tijdens de kerkdiensten werkt er sterk aan mee om mensen tot hun keuze te brengen. Een vrouw van 60 jaar vertelde eens hoe ze haar eerste bezoek aan de Bethelkerk ervoer. "Toen ik hier de eerste keer kwam, werd ik gelijk begroet door degene die naast mij zat. Ik stelde me voor en voelde me direct happy. Ik was al in veel gemeentes geweest, maar ik kon nergens God vinden. Ik kende Hem wel, maar had geen relatie met Hem. Hier heb ik mijn hemelse Vader gevonden." De kerkdiensten zijn speciaal ingericht om mensen te trekken. We lazen al in de visie van Bottenbley over "God op enthousiaste wijze verheerlijken." Wat houdt dat concreet in? Een complete band staat op het podium in de kerk. Van tijd tot tijd treden gospelartiesten op. Het grootste deel van de gospelmuziek zoekt aansluiting bij moderne muzieksoorten. Niet zelden verpakken snoeiharde muziek met lichteffecten de remonstrantse boodschap. Voorheen gebeurde dat allemaal niet in de Bethelkerk. Na verloop van tijd werd de kerk steeds verder gemoderniseerd. Niets lijkt te veel om de moderne mens het zo goed mogelijk naar de zin te maken in de kerk. De psalmen worden sowieso nauwelijks meer gezongen. Daarmee verdwenen de diepe klanken van zonde en genade. Daarvoor in de plaats zijn de opwekkingsliederen gekomen die de bijbelse boodschap aantoonbaar hebben gezeefd. Het is niet overdreven om de opwekkingsliederen een

oppervlakkige 'hallelujah-bundel' te noemen die in onze gezinnen niet thuishoort. De bedoeling van de muziek is om de "harten van mensen te openen voor Gods Woord, zodat de prediking diep door kan dringen." Of, moeten we vragen, wordt er een sfeer gemaakt, waardoor mensen gevoelig worden en des te gemakkelijker de 'keuze voor Jezus' maken? Er zijn nog andere middelen om mensen te trekken. "De boodschap van de prediking kan goed ingeleid of onderstreept worden door een dramastuk", zo meldt het informatieboekje. Een dramateam werkt van tijd tot tijd dus mee in de kerkdienst! Het lijkt wel een theater geworden, verzuchtte een wat ouder gemeentelid eens.

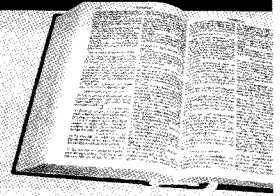
Invloeden

De Bethelkerk groeit als kool. Andere evangelisch getinte gemeenten proberen ook zo'n groei te bereiken. We kunnen denken aan de evangelische kerk 'de Pijler' in Lelystad, de Meerkerk in Hoofddorp, de Nederlands Gereformeerde Kerk in Houten en de Christelijke Gereformeerde Kerk in Zwolle. Opvallend is dat steeds meer kerken in de reformatorische traditie allerlei evangelische invloeden toelaten om de gemeente te laten groeien. Een kerk met 5000 zitplaatsen lijkt een bewijs te zijn van een opwekking. Maar wat zal er met de Bethelgemeente gebeuren als de 'feestelijke diensten' worden omgezet in sobere kerkdiensten waar de verkondiging van het Woord centraal staat? Wat zal er gebeuren als het hele muziekgebeuren van het podium verdwijnt? En het dramateam zijn koffers mag inpakken? Wat zal er gebeuren als ds. Bottenbley zelf vertrekt en een dominee hem opvolgt met veel minder charisma? Als er een eenvoudige dienaar van Gods Woord naar Drachten gaat, met een ernstige boodschap van onze verlorenheid in Adam en de noodzakelijkheid van Christus? Zal de kerk dan nog sneller leegstromen dan ze volstroomde?

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

Bijbelse kernwoorden

Aannemen



Over het 'aannemen' is veel geschreven en gediscussieerd. Dat is te begrijpen, het gaat tenslotte om een belangrijke bijbelse zaak. We lezen in de Schrift immers over het aannemen van het Woord en over het aannemen van Christus?

Het wordt echter maar al te vaak gezien als een activiteit van de mens. De mens zou de keus moeten maken. Hij moet aannemen, zo wordt dan gezegd. We willen het woord 'aannemen' overwegen vanuit de Schrift. In dit korte artikel kunnen we natuurlijk niet alle bijzonderheden aan de orde stellen. Er worden in de oorspronkelijke bijbeltaal verschillende woorden gebruikt. Woorden die gelezen moeten worden in hun verband. Ook woorden met verschillen in betekenis. We willen enkele zaken naar voren brengen.

- De Heere neemt mensen aan. Daar vinden we het begin van de verlossing. We lezen in Job 42: 'En de HEERE nam het aangezicht van Job aan (vs 9b).' De Heere wilde naar hem omzien. Er waren geen redenen aan de kant van Job. Zo vinden we dat ook in Exodus 6: 'En zal ulieden tot Mijn volk aannemen en Ik zal u tot een God zijn (vs 6).' Daarop had het volk Israël geen recht. Dat is welbehagen. Aan het aannemen van de mens gaat het aannemen Gods vooraf. Over dat wonder spreekt ook de apostel Paulus. 'Die ons te voren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus, in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil (Ef. 1:5).' Dit wordt het wonder voor een verloren volk. God was de Eerste. God heeft aangenomen van eeuwigheid. Dat zal ook hun lofzegging zijn tot in eeuwigheid. Gode alleen de eer.

- We lezen ook van een aannemen van het Woord. Dat kan op verschillende manieren. De Heere Jezus spreekt in de gelijkenis van de zaaier over het zaad dat op de steenachtige plaatsen valt. 'Welke, als zij het Woord gehoord hebben, terstond hetzelfde met vreugde ontvangen.' Het woord 'ontvangen' kan ook met 'aannemen' worden vertaald. Er kan dus sprake zijn van een uitwendig aannemen van het woord.

Dan worden er geen vruchten gevonden. Het Woord kan ook door Gods Geest kracht doen in het leven. Aan de gemeente van Korinthe mag worden geschreven: 'Voorts, broeders, ik maak u bekend het Evangelie, dat ik u verkondigd heb, hetwelk gij ook aangenomen hebt... (1 Cor. 15:1).'

- Dit aannemen tot zaligheid is een *genadegeschenk*. Johannes heeft het zo eerlijk gezegd: 'Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit den hemel niet gegeven zij (Joh. 3:27)'. In het gericht kunnen wij hier echter niet achter wegschuilen. We zullen de Heere de schuld niet kunnen geven. Met ernst komt de Heere tot ons om ons te overtuigen van de waarheid van Zijn Woord. Nicodemus hoorde de verwijtende stem van Christus: 'En gij lieden neemt Onze getuigenis niet aan (Joh. 3:1b)'. Dit ontdekkende spreken is voor Nicodemus tot een eeuwige zegen geweest. Wat de Heere aan hem gaf, kan Hij ook aan u geven. Paulus schrijft aan Timotheüs: 'Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben (1 Tim. 1:15)'. Lezer, smeech toch om die genade!

- Wie het Woord mag aannemen, buigt eronder. Ook als het Woord veroordeelt. Het brengt onder de heerschappij van koning Jezus. In het aannemen ligt ook besloten dat we alle gronden die voor God niet kunnen bestaan, *loslaten*. Dat is de stervensles die Gods kinderen leren. Dit is niet aangenaam voor het vlees. Een afbrekende weg, maar wel een weg waarin God overblijft.

- De Heere schenkt in die weg het aannemen van Christus. Kolossensen 2: 'Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heere, hebt aangenomen, wandelt also in Hem (vs 6)'. De kanttkenaar schrijft bij deze tekst dat dit een aannemen door het ware geloof is. Zalig de mens die in de lege hand deze Christus mag aannemen! Dit vervult alles. Alles valt uit handen, Hij blijft over. Een dierbare genade. Kent u hier iets van?

Lisse,

ds. C. Neele

Momentopnamen van de Generale Synode 2007

In de middagpauze, even voor de heropening van de vergadering op donderdag 13 september, hield ds. C. de Jongste een korte toespraak over het thema: 'Wie jubileert, krijgt wat'.

Daarbij ging hij in op de Vereniging van 1907. Met name wees hij op de betekenis van de brief van 23 mei 1907, die door de synode van de Kruisgemeenten werd gericht aan de algemene vergadering van de Ledeboeriaanse gemeenten te Middelburg op 4 en 5 juni 1907. Weliswaar was de inhoud van deze brief uit andere bronnen bekend, maar ds. De Jongste had de oorspronkelijke brief aangetroffen in het archief van de Oud Gereformeerde Gemeenten te Nieuw-Beijerland. Hij overhandigde het historische stuk aan de preses. Tegelijkertijd stelde hij kopieën beschikbaar voor de Sectie Kerkelijke Archieven en voor de Theologische School. Elke afgevaardigde ontving een exemplaar van zijn boek over ds. N.H. Beversluis: *Liefelijkheid en Samenbinders*. Daarin bevindt zich een facsimile van de genoemde brief.

De assistentie van de NRC en de belangstelling van jongeren

Nadat de preses ds. De Jongste hartelijk dank had gezegd voor zijn passende woorden en zijn geschenken, kreeg allereerst de relatie met de zusterkerk NRC (Nigeria) aandacht. Ds. de Wit (Rijssen-N) vroeg om een toelichting bij de opmerking in het rapport, dat deze kerk zelf prioriteiten vast stelt ten behoeve van de toerusting. Op verzoek van de preses gaf ds. N. Ude een toelichting. De NRC stelt samen met de zendingsdeputaten een meerjarenplan vast voor een periode van drie jaar. De prioriteit bij de gevraagde assistentie ligt bij de Woordverkondiging in de gemeenten en bij het evangelisatiewerk. In het plan is ook een verzoek verwoord om zorg te dragen voor een toeruster op theologisch terrein. De NRC wil bij de opleiding graag gebruik maken van de inbreng van mensen uit Nederland. De kerk in Nigeria is wel

zelfstandig, maar wil graag met de gemeenten in Nederland in gesprek blijven. Op dit moment is er geen werker uit Nederland bij de jonge kerk in dienst. Daardoor verloopt de communicatie tussen de beide kerken wat moeilijker. We moeten ons echter steeds voor ogen houden, dat het gaat om de opbouw van Gods kerk.

Ouderling J.H. Mauritz (Woerden) beklemtoonde bij het punt beleidsontwikkelingen het belang om de jongeren van de gemeente voortdurend bij het zendingswerk te betrekken. Er worden door derden allerlei pogingen gedaan om onze jonge

De preses vroeg ook aandacht voor het verzoek van met name de zendingskerk in Nigeria, gedaan in 2005, om na te gaan of het mogelijk is voor predikanten om voor te gaan in een kerkdienst in Nederland.

mensen te winnen om zich in te zetten voor bepaalde doeleinden. Laten wij er toch allereerst zorg voor dragen dat onze eigen jeugd wordt gewonnen voor de zaak van de zending. Hij bepleitte ook het bijwonen van de zendingsdag door zo veel mogelijk van onze predikanten als een goed voorbeeld voor onze jongeren.

Het invullen van de correspondentieband

De voorstellen van het Deputaatschap voor de Zending gaven aanleiding tot een brede bespreking. In 2004 sprak de synode uit dat nadere bezinning op het invullen van de correspondentieband met de jonge kerken in Papua en Nigeria gewenst was. Is dat wel een taak voor het zendingsdeputaatschap? Behoort het niet tot het werk van Buitenlandse Kerken?

Uit het gevoerde overleg tussen beide deputaatschappen kwam naar voren dat het vooralsnog beter is om het gestalte geven aan de correspondentieband bij het zendingsdeputaatschap te laten.

Ds. W. Silfhout (Capelle aan den IJssel-Middelwatering) merkte op dat de zending beschikt over de specifieke kennis die nodig is voor goede contacten. Na verloop van tijd kan er een situatie ontstaan waarin Buitenlandse Kerken alleen de correspondentieband kan verzorgen. Met het oog daarop vaardigt Buitenlandse Kerken naast de Zending altijd iemand af voor het bezoek aan de synodes en de bespreking van zaken die bij de correspondentieband behoren. Eenmaal per jaar overleggen beide deputaatschappen over de ontwikkelingen in de relatie met de jonge kerken. De bespreking kreeg een afronding in de opmerking van ds. L. Blok (Gorinchem): 'Bij de dag leven. Dat is voor Buitenlandse Kerken en voor de Zending het beste'.

Over gelijkwaardigheid en culturele verschillen

De preses vroeg ook aandacht voor het verzoek van met name de zendingskerk in Nigeria, gedaan in 2005, om na te gaan of het mogelijk is voor predikanten om voor te gaan in een kerkdienst in Nederland. Sinds 1992 geldt de bepaling dat predikanten van beide kerken toegang hebben tot elkaars kansels 'als zij de taal van het te bezoeken land beheersen'. Het werd echter als een scheve verhouding ervaren, dat Nederlandse predikanten wel in Nigeria voorgaan in diensten-met-vertaling, terwijl dat andersom niet is toegestaan. Ook in Papua werd de mogelijkheid om in een kerkdienst met vertaling voor te kunnen gaan positief verwelkomd. In het rapport stelde het deputaatschap voor om de gevraagde toegang tot de kansels van onze gemeenten te verlenen. Dit met het oog op de gelijkwaardige verhouding tussen twee zusterkerken. Het is niet de bedoeling om daarmee een verplichting te scheppen voor kerkenraden om anderstalige dan wel vertaalde kerkdiensten te beleggen. 'De plaatselijke kerken zijn hierin immers autonoom'.

Dit verzoek leidde tot een brede bespreking. Ds. C. Neele (Lisse) beklemtoonde de hartelijke verbondenheid met de zusterkerken. Het is dezelfde Geest Die hier en daar in alle waarheid leidt. Accentverschillen

in de prediking kunnen echter wel geheel verkeerd worden uitgelegd. Dat doet schade aan de gemeente, de kerk en de prediker. Ds. G.J. van Aalst (Klaaswaal) en ds. C. Hogchem (Barneveld) wezen erop dat er sprake kan zijn van grote culturele verschillen. 'De broeders mogen overal spreken, maar dat hoeft toch niet direct in een eredienst te zijn'. Ds. W. Visscher (Amersfoort) verwoordde het gevoel van andere afgevaardigden: 'Laat er geen misverstand over bestaan. Door het werk van de zending zijn daar twee kerken met een gereformeerde belijdenis opgebouwd. Ik wil ervoor pleiten dat we de broeders uit Nigeria en Papua net zo behandelen als zij ons behandelen'.

Een toelichting uit Nigeria en Papua

Op voorstel van de preses kregen de afgevaardigden van de buitenlandse kerken nu het woord om het verzoek toe te lichten. Als eerste voerde ds. N. Ude het woord. Hij beklemtoonde dat de kerk in Nigeria voortbouwt op hetzelfde fundament als de kerk in Nederland. Eerst was onze relatie die van vader tot zoon. Wij voelen aan, dat wij nog veel van u moeten en kunnen leren. Wel is er nu een ontwikkeling die geleid heeft tot een zelfstandige kerk. Wij zijn inderdaad broeder- of zusterkerken van elkaar. De dominees uit Holland preken in het Engels en worden door ons vertaald in de lokale stamtalen. Wij ontkennen toch geen ogenblik dat het Woord van God door de vertaling niet op de goede wijze zou zijn bediend. Uw synode spreekt over culturele verschillen, maar bij de prediking gaat het om wat de Bijbel zegt en niet over verschillen in cultuur. Gods Woord heeft zeggenschap over de cultuur. Sommigen van u zijn bevreesd over een teleurstelling bij de hoorders. Er zou in een vertaalde dienst geen vervulling zijn van de geestelijke behoeften. Moeten wij daarvoor bang zijn? De Heere is toch machtig. Hij kan ook een vertaalde dienst gebruiken. Wij weten dat uit reacties op zendingsavonden. Het gaat er niet om, dat wij met zendingsavonden alleen niet tevreden zouden zijn. Het gaat om de wederzijdse acceptatie van elkaar ten aanzien van het kerk-zijn. Ds. M. Nekwek kon de aarzeling bij de vergadering wel begrijpen. Hij legde de afgevaardigden echter aan het hart, dat zij twee dingen goed uit elkaar moesten houden: de traditie en het beginsel.

Gelet op het beginsel zouden ook wij het zeer op prijs stellen om te mogen voorgaan in uw diensten. 'Ik wil benadrukken, dat het de Heilige Geest is, Die het moet doen'.

Besluitvorming

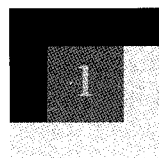
Ds. Van Ekeveld benadrukte in een reactie als voorzitter van het zendingsdeputaatschap het punt van de wederkerigheid. Het verzoek van de zendingskerken is wel de consequentie van het zendingswerk. Het is een wonder dat er in het binnenland van Nigeria en Papua kerken zijn ontstaan als vrucht op de zendingsarbeid. De dochters vragen aan moeder om geheel als zelfstandige kerken erkend te worden. Ds. A. Moerkerken, adviseur van de synode, gaf aan dat zusters binnen één gezin wel degelijk verschillend kunnen worden behandeld. Dat betekent niet dat er sprake zou zijn van minachting of wantrouwen. Met de kerken in Amerika en Canada hebben we een volledige correspondentieband. De correspondentieband met de Oud Gereformeerde Gemeenten is geen volledige. Hij adviseerde de synode dan ook om niet op het verzoek in te gaan. Ds. J. Driessen ('s-Gravenhage), oud-zendingspredikant, hield de

synode voor, dat een eventuele afwijzing voor de broeders uit de beide zendingskerken wel een zéér grote teleurstelling zou betekenen. De preses tekende echter aan, dat naar zijn inzicht uit de besprekingen niet was gebleken dat er een voldoende draagvlak was voor voorstel.

Het moderamen bezon zich in de pauze nader op het onderwerp. Het beklemtoonde bij de voortzetting van de vergadering dat de Gereformeerde Gemeenten de zusterkerken als volwaardige kerken beschouwen, maar dat een tijd van nadere bezinning nodig is. Het zou niet van wijsheid getuigen om nu tot een besluit te komen. Vandaar dat het moderamen voorstelde om een tijd van bezinning in acht te nemen. Dit voorstel werd door de vergadering overgenomen. Het Deputaatschap voor de Zending ontving het verzoek om voor de vervolgzitting in januari 2008 met een aanvullende notitie te komen. Op grond van het een en ander kan dan over dit onderwerp een nadere besluitvorming plaatsvinden.

(wordt vervolgd)

Boskoop, ds. M. Golverdingen



Van oude goden en nieuwe idolen

De metro kwam tot stilstand en de deuren gingen open. Samen met vele anderen stroomden we in de richting van de roltrap die ons naar het plein vóór het parlamentsgebouw in Athene zou brengen. Het onderaards gerommel van de metro stierf weg in de diepte, terwijl boven ons een ander geluid leek aan te zwellen. Verwonderd keken we elkaar aan. Een demonstratie van arbeiders en studenten misschien? Een uit de hand gelopen bruiloft?

Onze ogen knipperden tegen het licht toen we uitkwamen op een groot plein met regeringsgebouwen, kiosken en vijfsterrenhotels. En ja, toen zagen we het. Een grote menigte voetbalsupporters was een feestje aan het bouwen in afwachting van

het grote gebeuren. Zingend en hoesend stonden de fans van FC Liverpool op de trappen van het plein, terwijl het bier rijkelijk vloeide en een paar voetballen telkens de hoogte ingingen. Eén bal klapte uiteen op de kalende schedel van een rood-wit gestreepte Engelsman, een andere bal daalde neer op het volle bierblikje dat een wankelende jongeman net aan zijn dorstige lippen had gezet. Verbijsterd keken we toe. Was dit Athene? Was dit de stad van de klassieke beschaving, van antieke goden en grote wijsgeren? Ons oog viel op een spandoek terzijde van de uitzinnige schare. "De goden van Griekenland zullen ons aan de overwinning helpen", stond er in het Engels. "Met dank aan Eros!" Dus toch? Voetbal en religie op hetzelfde kussen? Oude

goden en nieuwe idolen hand in hand? Over die verbintenis gaat het in dit en het volgende stukje, de twee laatste in de serie over Griekenland.

Bij Zeus

Ergens in centraal Griekenland, vlak bij de kust van de Egeïsche Zee ligt Mount Olympus. De apostel Paulus moet deze berg gezien hebben toen hij per schip van Berea onderweg was naar Athene. Aan de voet van deze berg nestelt zich een idyllisch dorpje, de plaats waar wij een nacht doorbrachten tijdens ons verblijf in Griekenland. De Olympus wordt wel de godenberg genoemd. In de oudheid geloofde men dat het de troon van Zeus was. Gezeten op deze hoge berg slingerde hij van tijd tot tijd de bliksem naar de aarde. Zeus – de Romeinen noemden hem Jupiter – was de oppergod van het Griekse pantheon. Hij had alles te zeggen over mensen en andere goden, maar zelf hield hij zich aan geen wet of regel. De mythologische verhalen die over Zeus in omloop zijn staan daarom bol van overspel, ontrouw en griligheid.

De Griekse goden waren eigenlijk uitvergroete mensen, met al hun deugden en ondeugden. Terwijl er van de HEERE geschreven staat dat Hij de mens schiep naar Zijn beeld en gelijkenis, moet van de gevallen mens (ook de Griekse mens) gezegd worden dat hij een god schiep naar zijn eigen gedachten. Het is dan ook geen wonder dat de Griekse wereld niet maar één God heeft, maar een scala aan goden. Sommigen herinneren zich dat nog wel van de middelbare school. De Grieken aanbaden Aphrodite (of Venus) als de godin van de liefde, Apollos als de god van het licht, Athena (of Minerva) als de godin van de wijsheid, Artemis (of Diana) als de godin van de jacht, Dionysius (of Bacchus) als de god van de wijn, Eros (of Amor) als de god van de wellust, Gaia als de god van de aarde, Hephaistos (of Vulcanus) als de god van het vuur, Pan als de god van de herders, enzovoort, enzovoort.

Waarom noem ik dat hier? Omdat dit de wereld was waarin Paulus leefde en zending bedreef (zie bijv. Hand. 19:34). In Lystra is de apostel zelfs aangezien voor een belichaming van Mercurius (Hand. 14:12). Als we een beetje op de hoogte zijn met de wereld van nu, zullen sommige van die namen trouwens meteen herkenning oproepen. De goden uit de antieke wereld zijn vandaag nog

springlevend, zij het soms in een ander jasje. Van één god met name kan dat zonder overdrijving worden gezegd: Koning Voetbal!

Liverpool

Op die bewuste middag in Athene bleek dat zonnklaar. Bij de voorbereiding van onze reis hadden we geen moeite gedaan een hotelkamer te reserveren in Athene. Het was immers nog het vóórseizoen, zo dachten wij. De meeste toeristen en bezoekers zouden pas in juni of nog later komen. Dat viel echter tegen. Bij aankomst in de hoofdstad bleek dat alle hotels en pensions in de wijde omgeving tot de laatste plaats bezet waren. “Hoe komt dat nu?” vroegen we bij de info-balie van het zoveelste hotel waar we aanklopten. De receptioniste keek ons aan alsof we van een andere planeet kwamen. “Meneer, er zijn hier 50.000 Engelsen neergestreken voor de finale van de Europese Champions League. Volgende week speelt FC Liverpool tegen AC Milaan, weet u wel?” Nee, dat wisten we dus niet.

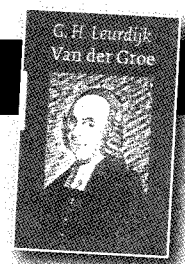
Een paar dagen later wisten we het wél. Ongedacht raakten we verzeild in de uitgelaten menigte bij het parlamentsgebouw. Diezelfde dag hadden we de Acropolis bezichtigd, de tempelburcht van Athene met haar vele godenbeelden. En hier stonden we dan, omringd door Engelse hooligans die niet ophielden hun idolen

te bejubelen. Even kwamen die twee werelden heel dicht bij elkaar: de wereld van de oude goden en de wereld van de nieuwe idolen. Bete-kent “idool” of “idol” eigenlijk niet “afgod”?

Iemand zal zeggen: “Is dat niet te sterk uitgedrukt? Zo’n partijtje voetbal is toch maar een onschuldige bezigheid?” Ik hoop dat het waar is, maar ik ben er niet zo zeker van. Sterker nog, ik geloof het niet. En dan doel ik niet alleen op de inzet van de politie die alom paraat was met waterkanonnen en overvalswagens of op de enorme winst die Heineken gemaakt moet hebben tijdens dit festijn, maar dan denk ik vooral ook aan de spandoeken die werden meege-dragen. Eros – het woord erotiek is ervan afgeleid – stond hoog in het vaandel. Op een ander doek stond met grote letters geschreven: “My eyes have seen the glory.” Ik schrok ervan. Deze woorden vormen het begin van de Amerikaanse Battle Hymn of the Republic. Voluit luidt van dat gezang de eerste zin: “My eyes have seen the glory of the coming of the Lord” (“Mijn ogen hebben de heerlijkheid gezien van de komst des Heeren”). De gehoopte overwinning van Liverpool zou dus gelijk staan aan de glorieuze komst van de Heere. Als dát geen Godslastering is...!

Lethbridge (Alberta), ds. C. Sonneveld

BOEKENNIEUWS



G.H. Leurdijk.

“Theodorus van der Groe”

Uitg. De Groot Goudriaan – Kampen.

ISBN 90 6140 981 6. 191 blz. € 14,90.

Uitgeverij De Groot Goudriaan tracht het leven en werk van verschillende “oudvaders” onder de aandacht te brengen. In een speciale serie verscheen ook de paperback over Theodorus van der Groe (1705-1784), samengesteld door de heer G.H. Leurdijk, beslist een kenner van zijn werk. Hij noemt Van der Groe één van de belangrijkste theologen uit de achttien-

de eeuw, van wie wij nog veel kunnen leren.

De opzet en de uitvoering van de serie is uniform: na een beknopte levensschets wordt de theologische visie van de auteur verduidelijkt. Dan volgt een selectie uit het nagelaten werk, die kan aansporen tot een verdere kennisname.

Theodorus van der Groe studeerde in Leiden. Verrassend is dat Leurdijk coccejaanse trekjes in zijn boeken kan aantonen; waarschijnlijk door de invloed van prof. T.H. van den Honert. Zijn eerste gemeente werd het dorp Rijnsaterswou-

de. Na tien jaar vertrok hij naar Kralingen. Inmiddels kwamen zowel Theodorus als zijn zuster Eva tot bekering. Tot de thema's die Leurdijk behandelt, behoort Gods genade. Het boek **Toets-
teen der ware en valse genade** is te zien als reactie op de Nijkerkse beroeringen. Andere onderwerpen zijn de bekering der joden en "Neêrlands Israël". De auteur voorzag de geselecteerde teksten van een uitstekende inleiding. Van der Groe had een zeker gezag op het gebied van het kerkrecht. Ook de door en met hem gevoerde correspondentie komt aan de orde. Hij kon scherp polemiseren. Anderzijds werd Van der Groe op de korrel genomen in de Kralingiana, satirische pamfletten. Mijn conclusie is dat Theodorus van der Groe ons blijft boeien, dat heeft Leurdijk duidelijk aangetoond. Hartelijk aanbevolen!

Zwijndrecht, dr. C.R. van den Berg.

James Durham, "Opdat de bediening niet gelasterd worde"

**Uitg. Den Hertog – Houten,
ISBN 978 90 331 2050 3. 333 blz.
€ 24,90.**

Onder de bekende Schotse predikers uit de zeventiende eeuw neemt James Durham (1622-1658) een bekende plaats in. De Heere heeft hem willen gebruiken tot zegen in de kerk van Schotland. Hij was een plaatselijke collega in Glasgow van de bekende en jonggestorven prediker Andrew Gray. Het is een bekend verhaal dat Durham en Gray op een dag samen naar de kerk wandelden. Toen Durham zag dat de toeloop naar de kerk waar Gray zou preken veel groter was dan naar de kerk waar hijzelf het Woord zou bedienen, zei hij: "Ik merk, broeder, dat je vandaag een volle kerk zult hebben." Gray antwoordde: "Het zijn dwazen, broeder, die u verlaten om naar mij te komen." Daarop zei Durham: "Nee, want niemand kan die eer ontvangen als het hem niet uit de hemel gegeven wordt."

Durham maakte in zijn tijd veel verdeeldheid mee in de Schotse kerk. Daarom schreef en dicteerde hij op zijn sterfbed een verhandeling over ergernissen en verdeeldheid in de kerk des Heeren en over de middelen om de eenheid in de kerk te herstellen. Men heeft deze verhandeling dan ook wel aangeduid als

"het testament van een stervende aan de kerk van Schotland".

In het eerste deel van zijn verhandeling spreekt Durham over ergernissen in het algemeen. Hij omschrijft de begrippen en vervolgens behandelt hij persoonlijke ergernissen tussen mensen onderling. Hij bespreekt hoe we die ergernissen kunnen voorkomen en hoe we daartegen moeten strijden. In het tweede deel gaat het over openbare ergernissen. In dat verband spreekt hij er ook over wanneer toepassing van de kerkelijke tucht noodzakelijk is. In het derde deel van zijn verhandeling gaat hij dieper in op de vraag hoe het mogelijk is dat dwalingen in de kerk kunnen ontstaan en verder verbreid kunnen worden. Met klem benadrukt hij dat het handhaven van de zuivere leer levensnoodzakelijk is voor de kerk des Heeren. In de leer der waarheid ligt de diepste eenheid van Gods kerk. Vanuit de Schrift probeert hij verschil te maken tussen de verschillende gevallen van dwaling en hoe de kerk dan daarop moet reageren door de kerkelijke tucht, door waarschuwing of door nader onderwijs. In het vierde deel van zijn verhandeling vinden we een klemmende oproep tot eenheid binnen de kerk des Heeren. Hij had er met name in de laatste tijd van zijn vrij korte leven diepe droefheid over dat de kerkelijke verdeeldheid in Schotland scheiding veroorzaakte tussen kinderen van God, terwijl er geen sprake was van wezenlijke leerverschillen. Durham is van oordeel dat het zich neerleggen bij de verdeeldheid binnen de kerk even erg is als het afschaffen van de prediking en het gebed. Voor Durham was de eenheid van de kerk wezenlijk voor het kerkzijn, evenals prediking en gebed dat zijn. Zouden ook wij niet bezet moeten zijn met hetzelfde verlangen naar kerkelijke eenheid tussen degenen, die de Heere vrezen en die bij elkaar behoren? De verhandeling van Durham zou daartoe een middel kunnen zijn. Ik geef tenslotte de zinnen weer waarmee hij zijn verhandeling afsluit: "We smeken u de vrede van de kerk hoger te achten dan uw eigen voorkeur. Probeer in elk geval met een ander wettig, aanvaardbaar en aanneemelijk middel zulke twisten bij te leggen of tenminste verergering daarvan te voorkomen. Heb een goede dunk van de pogingen van anderen, tot we allemaal zullen komen voor de ene Rechter. We zijn ervan overtuigd dat Hij de waarheid in vrede liefheeft en deze twee heeft samengevoegd. Daarom mag niemand ze scheiden."

Zeist, ds J. J. van Ekeveld

**Mw. drs. S.H. Brons-van der Wekken,
"Niet los verkrijgbaar"**

**Uitg. De Vluchtheuvel, te bestellen:
tel. 0113-21 30 98,
per e-mail: info@vhgoes.nl, 46 blz.,
€ 4,90 (excl. verzendkosten).**

Sinds de zestiger jaren van de vorige eeuw zijn de remmen in de Nederlandse samenleving los. Dat geldt ondermeer voor de visie op het huwelijk en op de seksualiteit. Voor het moderne levensbesef is seksualiteit buiten het huwelijk bijna een 'normaal' verschijnsel. De openheid van onze samenleving over seksualiteit is vrijwel grenzeloos en volstrekt schaamteloos geworden. Je loopt er zomaar ongevraagd tegenaan. Een halfnaakte vrouw op een billboard langs de snelweg of bij een kruispunt. Alsof seksualiteit een consumptieartikel is. Los verkrijgbaar, zoals een artikel in de supermarkt. Alsof seksualiteit niet moet zijn ingebed in het kader van de door God gegeven huwelijksliefde en huwelijkstrouw. Laten we vooral niet denken dat de moderne opvattingen ons niet aangaan of onder ons geen invloed hebben. Onderzoek naar de beleving van seksualiteit in eigen kring en in eigen gemeente laat het tegendeel zien! Er is een schatting dat een derde deel van onze meisjes niet als maagd het huwelijk ingaat.

Het is de hoogste tijd dat in de opvoeding in onze gezinnen meer aandacht komt voor de voorlichting over huwelijk en seksualiteit. We laten hier vaak een terrein braak liggen, terwijl onze kinderen juist van jongsaf in deze verseksualiseerde maatschappij goede leiding nodig hebben. Heel hun jonge leven wordt totaal overhoop gegooid als ze onvoorbereid onze ontkerstende maatschappij binnengaan met zijn in vergelijking met vroeger ongekend sterke seksuele prikkels. Zijn ze ook gewaarschuwd voor seksueel geweld? Bestaat er ook een goede vertrouwensrelatie met de ouders vanaf de kinderjaren. Komt de gave van huwelijk en seksualiteit daarin ook regelmatig op een kinderlijke wijze aan de orde in het licht van de Schrift? Ook dat hoort bij een opvoeding in de vreze des Heeren!

In dit verband wil ik erop wijzen, dat 16 procent van onze catechisanten bij een onderzoek aangaf nooit enige voorlichting van de ouders te hebben ontvangen! Dat is vragen om ongelukken zodra deze jongeren de beschermde omgeving van het dorp verlaten. Ook daarom ben ik blij dat er voor jongeren vanaf 16 jaar een uitstekende brochure beschikbaar gekomen is, die het ontwaken van seksuele gevoelens in jongeren niet

wegmoffelt en tegelijkertijd de Bijbelse normen heel duidelijk aangeeft. Op een open manier worden onderwerpen besproken als: verschillen tussen jongens en meisjes, seksuele verleidingen, pornografie, zelfbevrediging, verkering, bouwen aan een stevige relatie, Bij elk onderwerp is het Bijbelse spreken over seksualiteit de leidende gedachte. Seksualiteit komt volgens het Woord van God alleen tot zijn recht in een relatie van liefde en trouw. God zegt dat het huwelijk de door Hem gegeven oefenplaats is voor de beleving van de seksualiteit in liefde. Het is de moeite waard om voor je huwelijk voorzichtig met seksuele gevoelens om te gaan en zelfbe-

heersing te leren. Dat lukt niet in eigen kracht. Zoek de Heere in het gebed om kracht om tegen verkeerde verlangens te vechten.

Laten én de ouders én de jongeren vanaf zestien jaar deze brochure lezen. Dit uitgaafje biedt aan ouders ook een opstap om het tere onderwerp met jongeren bespreekbaar te maken. De brochure werd geschreven door mevr. Sarina Brons-van der Wekken, die psychologie studeerde en moeder is van drie kinderen. De behandeling is helder en open, teer en kuis.

Boskoop,

ds. M. Golverdingen

maandag 29 oktober afscheid moet nemen van zijn geliefde vader....

(Bij het ter perse gaan van deze Saambinder, bereikte ons het bericht dat in de vroege morgen van maandag 29 oktober 2007 ds. H. Hofman sr. is overleden.)

■ PASTORIEZORGEN (2)

Gezondheid mevr. J. Schipper-Baan

Vrijdag 19 oktober mochten ds. en mevrouw Schipper weer thuis komen vanuit Heidelberg, waar mevrouw Schipper een reeks zeer nauwkeurige bestralingen voor haar hoofd moest ondergaan. Het was behoorlijk zwaar voor haar, maar ze is er door geholpen, schrijft onze broeder. Ze is erg vermoeid en heeft nog veel hoofdpijn, maar hopelijk kan ze nu wat aansterken. Over het resultaat is weinig te zeggen op dit moment. De tijd zal het leren. En vooral, de Heere weet het. Het ligt in Zijn handen. Dat we in de toekomst ons zouden mogen verwonderen over Zijn zorg en Zijn zegen over de middellijke weg die in de afgelopen weken bewandeld werd. Op 10 december wordt ze weer in Heidelberg verwacht voor de eerste nacontrole: een scan en een gesprek. Wellicht wordt er dan meer duidelijk over het verdere verloop. De pastoriebewoners uit Dirksland laten uitdrukkelijk hartelijk bedanken voor het grote meeleven dat ze mochten ervaren. Die warmte en die betrokkenheid in de gemeenten heeft hen heel goed gedaan.

ds. G. J. van Aalst

■ DOVENDIENST TE DORDRECHT

Op D.V. **3 november** hoopt ds. C.J. Meeuse voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286. Aanvang: **10.30 uur**. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ AFSCHEID DS. E. HAKVOORT VAN GENEMUIDEN

De kerkenraad van de Geref. Gemeente te Genemuiden deelt u mee dat zijn herder en leraar ds. E. Hakvoort D.V. op **dinsdag 20 november** in een bijzondere dienst afscheid zal nemen. Deze dienst wordt gehouden in het eigen kerkgebouw Jachin en Boaz, Tagehof 3. Aanvang: 19.00 uur.

Kerkenraad Geref. Gemeente Genemuiden.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2007

Pag. 40, EMERITUSPREDIKANTEN

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Bedankt

Voor Bodegraven:

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Voor Drachten: ds. A. Schot te Nunspeet;

Voor Leerdam en Oostkapelle:

ds. W. Visscher te Amersfoort;

Voor Leiderdorp;

ds. W. Harinck te Woerden;

Voor Scheveningen:

ds. C.G. Vreugdenhil te Vlissingen;

Voor Utrecht:

ds. M. Golverdingen te Boskoop;

Voor Waarde: A.J. Gunst te Nieuwerkerk.

■ PASTORIEZORGEN (1)

Ziekte ds. H. Hofman sr.

Zoals u weet zijn de zorgen over de gezondheid van onze broeder ds. H. Hofman, emerituspredikant van Waarde, groot. Hij laat me bij monde van zijn zoon, ds. H. Hofman jr, die inmiddels een aantal dagen in ons land vertoeft, weten dat hij niet in het Dordtse ziekenhuis kan blijven en daarom naar het verpleeghuis 'Salem' in Ridderkerk wordt overgebracht. Er is geen verbetering, in tegendeel, de benauwdheid neemt toe. Regelmatig worden morfine-injecties toegediend om de benauwdheidverschijnselen wat te onderdrukken. Gelukkig is zijn geest zeer helder. Wat vooral een groot voorrecht is, dat hij mag delen

in de onveranderlijke trouw van de God van Jacob. Soms kan hij niet bevatten, dat hij niet meer strijd heeft. Maar de Heere weet, hoeveel dat zijn lichaam vraagt en vervult daarom zo wonderlijk en vaderlijk zijn nooddrift in heerlijkheid in Christus Jezus. Paulus' diepe vertrouwen aan het einde van de Filippenzenbrief 'Doch mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddrift, in heerlijkheid in Christus Jezus (Fil. 4:19) is en blijft waar! Op een open wijze kan hij met zijn kinderen over de onverminderd ernstige situatie spreken. Onze broeder stelt het meeleven erg op prijs. Wanneer hij naar de afdeling 'De Regenboog' van 'Salem' zal worden overgebracht is het wel het dringende verzoek om van tevoren met de familie te overleggen over de mogelijkheden en het tijdstip van bezoek. Onnodig om te zeggen, dat de bezoeken kort gehouden moeten worden, want hij is zwakker dan de buitenwereld vermoedt. Mogen we opnieuw vragen, of er van de gemeenten een voortdurend gebed tot God mag opgaan. Opdat de vrucht van Jezus' voorbidding mag ervaren worden in de derde bede van het volmaakte gebed: 'Uw wil geschiede....' Ter wille van de eer van Zijn naam.

Hij gedenke ook de kinderen in deze weg. Vooral onze ambtsbroeder ds. H. Hofman jr. die weer terug moet naar het zendingsveld in Bolivia en daarom

- Nieuw adres van ds. J. Karens is: Zorgcentrum 't Anker, kamer 213, Schenkhofstraat 11, 4041 CA Kesteren.
 - Het nieuwe adres en tel.nr. van ds. J. Mol is: Keizersdijk 2-003, 7462 JB Rijssen, tel. 0548-53 65 08.
- Pag. 270, gemeente **ROTTERDAM-ALEXANDERPOLDER**
- Het juiste adres van de scriba van de diaconie E.M. van der Hoeven is: Van der Helmstraat 317.

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. C. VOGELAAR TE ZWOLLE

Woensdag 29 augustus 2007 was voor onze gemeente een zeer bijzondere dag. Voor het eerst in haar bestaan mochten we uit Gods Hand een eigen herder en leraar ontvangen in de persoon van Ds. C. Vogelaar.

Bevestiging

De consulent van de gemeente, ds. A. Schot leidde de bevestigingsdienst. Hij nam als tekst Psalm 22:32: "Zij zullen aankomen, en Zijn gerechtigheid verkondigen den volke, dat geboren wordt, omdat Hij het gedaan heeft."

Aan de hand van het thema: "De verkondiging aan het volk dat geboren wordt", werd stilgestaan bij:

1. De voortgang van die verkondiging.
2. De inhoud van die verkondiging.
3. De reden van die verkondiging.

Deze psalm is een psalm van David. Hij was niet alleen koning, maar ook profeet. Hij krijgt een profetisch vergezicht. Hij voert de Heere Christus sprekende in. Deze psalm is ook een Messiaanse psalm. Hierin wordt gesproken over de vruchten van Zijn Middelaarsbediening. Het zaad zal Hem dienen, in de lijn der geslachten. Het zaad der gelovigen zal Hem dienen.

Dit ligt vast tot het einde der tijden toe. Wat is dit dienen?

Zij zullen aankomen. Gods kinderen zullen aankomen, en Hem dienen. In het bijzonder Gods kinderen die geroepen worden in Zijn Koninkrijk te dienen.

Het ziet hier op de bedienaars van het evangelie. Die zullen aankomen.

Er is geen onderscheid in mensen. Dit wordt door God gemaakt. De Heere roept Zijn knechten. Hoe komen ze aan? Wel, door het Goddelijk Licht geleid. Ze vragen of God hen leiden wil, omdat Hij hen geroepen heeft om Zijn Woord te verkondigen. Vanmiddag wordt Gods Woord bevestigd. Gods knechten zullen aankomen om het evangelie van vrije genade te prediken, ook in Zwolle. Alle roem is dan ook van de kant van de mens uitgesloten.

Wat zullen ze verkondigen? Zijn gerech-

tigheid. Dat is de boodschap die verkondigd mag worden. Wat is gerechtigheid? Hier zijn verschillende verklaringen voor. De gerechtigheid in deze tekst is die gerechtigheid, die in het Evangelie wordt geopenbaard. Ook wel de gerechtigheid van het geloof genoemd. Er staat niet de gerechtigheid verkondigen, maar Zijn gerechtigheid. De verworven gerechtigheid. Het gaat over de weg waarin de gerechtigheid is aangebracht. Door Zijn lijden en sterven als Borg en Middelaar. Hij leed tot in de dood. En door deze weg heeft Hij een volmaakte gerechtigheid aangebracht, waarmee de Vader tevreden was. Hij heeft het volbracht, en daardoor de gerechtigheid verworven. Van de mens kan en hoeft er niets bij. Daarom verkondigen Zijn knechten Gods gerechtigheid.

Dit is een troost, niet voor eigengerechtigde mensen, maar voor arme zondaren die geen gerechtigheid hebben en niet weten hoe die voor God te kunnen verkrijgen. Die vastlopen met eigen werken. Die prediking is juist een troost voor hen. Daarom kunnen ze nog zalig worden. De Farizeeër had zichzelf gerechtvaardigd, maar de tollenaar ging af, gerechtvaardigd naar zijn huis. Door God gerechtvaardigd, omdat Hij het gedaan heeft. Daar ligt de ruimte van het Evangelie. "Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen."

Na het lezen van het bevestigingsformulier antwoordde ds. Vogelaar op de aan hem gestelde vragen: "Ja ik, van ganser harte", en verbond zich aan de gemeente van Zwolle. Vervolgens sprak ds. Schot enkele persoonlijke woorden tot de bevestigde predikant, zijn vrouw, en enkele kinderen die ook op deze dag aanwezig waren. Ds. verzocht de nieuwe herder en leraar toe te zingen psalm 119:9.

Intrede

's Avonds deed ds. Vogelaar zijn intrede. Als tekst werd genomen Johannes 3:29-30: "Die de bruid heeft, is de bruidegom, maar de vriend des bruidegoms, die staat en hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des bruidegoms. Zo is dan mijn blijdschap vervuld geworden. Hij moet wassen, maar ik minder worden". Aan de hand van het thema: "De bruidegom, de bruid, en de vriend van de Bruidegom", werd stilgestaan bij:

1. De plaats van de vriend van de Bruidegom.

2. Zijn taak voor de Bruidegom.

3. Zijn blijdschap in de Bruidegom.

Het is een bekend beeld in dit hoofdstuk. Het wordt vaak gebruikt als een afspiegeling van Christus en de Kerk in een huwelijk.

Meerdere voorbeelden zijn er in de Schrift te vinden. De bruid is de gemeente die door de bediening van de vriend van de Bruidegom tot de Bruidegom gebracht wordt. Vroeger hadden de bruid en de bruidegom iemand die hen bijstond. De vriend van de bruidegom had de taak om er op toe te zien, dat de bruid werd ingewonnen voor de aanzoek van de bruidegom. De vriend luisterde dan naar het antwoord. Hij verblijdde zich dan. Johannes spreekt van de Hemelse Bruidegom. De bruid behoort Hem toe, niet de vriend van de Bruidegom.

Christus behaagt het Zich een bruid te verwerven vanuit de stilte van de eeuwigheid. Hij heeft haar uit de hand van Zijn Vader ontvangen als loon op Zijn arbeid. Hoe kan de bruid nu bij deze Bruidegom komen? Alles is en ligt verloren. Dat kan alleen omdat Hij alles betaald heeft. De prijs is voldaan, ze zijn gekocht en behoren Hem toe, ze zijn Zijn eigendom. Die bruid nu moet tot Hem gebracht worden. Ze zit niet op Hem te wachten. Niemand ziet van nature naar Hem uit. De Bruidegom is die beminlijke Koning uit psalm 45.

De Bruidegom heeft een bruid, maar die wil helemaal geen bruid zijn. Er is geen plaats voor, en geen begeerte naar Hem. Ze doet zelfs haar best om bij Hem vandaan te blijven. Toch zal de bruid bij de Bruidegom komen.

De vriend van de Bruidegom heeft hier een taak in. Het is een schone taak, om de vriend van de Bruidegom te mogen zijn. Gods knechten mogen dienen als een vriend van de Bruidegom. Zij hadden eerder ook geen zin in de dienst des Heeren, en geen behagen in Zijn weg. Ook in het leven van die vrienden gaf de Heere ontdekking en genade, trok hen en stelde hen in de dienst van de Bruidegom. Niet om de bruid aan zichzelf te willen binden, maar om haar bij Christus te brengen. De vriend van de Bruidegom is ook als Johannes een voorloper. Hij moet het Lam aanwijzen dat de zonden wegneemt.

Wat een werk heeft de dienaar, ja Christus, om dit werk te volbrengen.

Rebekka werd ook ingewonnen voor die rijke Izaak. De ogen moeten voor Hem geopend worden, de rust worden opgezegd, dan komen er werkzaamheden.

De Heere gaat dan plaatsmaken in het leven van die bruid. De vriend van de Bruidegom moet dan niet alleen de heerlijkheid, maar ook de noodzakelijkheid van Hem prediken. Buiten Hem is er geen leven. De vriend van de Bruidegom moet de enige weg tot Hem wijzen die nodig is tot zaligheid. De bruid moet door Hem overreed worden, anders gaat men het weer elders - bij Mozes - probe-

ren. Wat een voorrecht als voor het eerst het oog voor Hem geopend mag worden. Dan komt de vraag in het hart hoe ik Hem kan leren kennen. Maar ben ik wel welkom bij Hem? Hij past niet bij een vuile zondaar. De vriend van de Bruidgom mag prediken dat men als een arme en onreine naar Hem toe mag komen. Het liefste werk van de vriend van de Bruidgom is om zondaren die in de strikken van satan zitten te prediken dat er een gewillige en gepaste Zaligmaker is. Soms staan Gods dienaren ook met lege handen, maar wat een wonder als de Heere ze weer wil vullen. Als deze taak nu vervuld mag worden om de bruid tot de Bruidgom te leiden, dan is er blijdschap dat zijn arbeid niet ongezegend gebleven is. Als er gehoord mag worden van de droefheid naar God, kan het nog voor mij, ja, dan is er blijdschap om gebruikt te mogen worden om de weg aan te wijzen naar de Bruidgom.

Bovenal als de vriend van de Bruidgom in zijn werk de goedkeuring van God mag ervaren. Dan ontvangt God ook van alles de eer. Dan is er de ware begeerte in het hart van de vriend van de Bruidgom: "Hij moet wassen, maar ik minder worden". Als Hij alles wordt, word ik niets, dat geeft niet, als Hij maar groot gemaakt mag worden. Wij moeten wegvallen. En deze dienst hopen we u aan te prijzen. De Bruidgom stuurt ons om Hem uit te stallen in het Evangelie. Kent u de Bruidgom al? We zullen Hem eens ontmoeten, en dan? Als men Hem niet kent, dan zal het niet meevallen, maar anderzijds mag het eeuwig meevallen. Hij moet wassen, dat moet, vanwege dat eeuwige welbehagen.

Johannes wil minder worden, dat is een voorrecht, dat is genade.

Zo moet de Koning eeuwig leven. Dat God in alles verheerlijkt mag worden, Christus de kroon, en de ziel de zaligheid. Dan blijft de Bruidgom alleen over. Dan gaan ze zingen: "Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen".

Na de preek richtte de predikant zich met enkele welgemeende woorden tot zijn bevestiger, ook als consulent, tot de oud-consulenten en de (emeritus) predikanten die regelmatig voorgingen. De vele vrijwilligers die zich ingezet hebben voor het werk in de pastorie. De gemeente Kampen als moedergemeente voor het beschikbaar stellen van hun kerkgebouw, alsmede diegenen die deze dag geregeld hebben. Vervolgens wordt de kerkenraad en de gemeente toegesproken. Vervolgens richt ds. zich tot zijn vrouw, de kinderen en de familie. Daarna werd ds. toegesproken door ds. J.J. Tanis namens de classis Kampen en de particuliere synode oost, door ouderling

G.J. Moerdijk namens de gemeente Kalamazoo, en tenslotte door ouderling G. Vlastuin namens de kerkenraad en gemeente. Hij heette ds. en zijn vrouw hartelijk welkom, en wenste hem toe dat de Heere hem tot een rijke zegen zou willen stellen, tot de eer van Gods Naam. Hij laat ds. toezingen ps. 119:33.

Ds. dankte voor alle goede woorden tot hem gericht. Na het dankgebed en de slotzang mocht ds. voor de eerste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente leggen. Hiermee kwam een einde aan een bijzondere en blijde dag voor kerkenraad en gemeente.

A. Koolmees, scriba.

■ **VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 14 SEPT. 2007 TE ROTTERDAM-C**

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Capelle aan den IJssel-West door ds. W. Silfhout geopend. Hij heet alle afgevaardigden en belangstellenden hartelijk welkom. Vervolgens laat hij Psalm 105:3 zingen, leest 1 Kronieken 16:7-23 en gaat voor in gebed. Dan staat hij stil bij enkele bijzonderheden sinds de vorige classisvergadering.

Op 7 februari 2007 is ds. J. Baaijens overleden in de leeftijd van 83 jaar. Hij diende in onze classis de gemeente van Rotterdam-Alexanderpolder van 1974-1982. Op 15 maart 2007 was br. H. Vlak 40 jaar ouderling in de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk. Op 2 april 2007 waren ouderling A. Koudstaal en zijn vrouw uit Barendrecht, 55 jaar getrouwd. Op 1 juni 2007 waren ouderling T. Dijkhuizen en zijn vrouw uit Hellevoetsluis, 45 jaar getrouwd. In de gemeente Barendrecht legde op 4 maart 2007, na een ambtstermijn van bijna 35 jaar, diaken C. Goedegebuur het ambt neer wegens verhuizing. Ouderling J.W. Platschorre van Spijkenisse kreeg een koninklijke onderscheiding en werd lid in de orde van Oranje-Nassau. Ds. J. Mijnders kreeg ook een koninklijke onderscheiding en werd ridder in de orde van Oranje-Nassau. De tijdelijke preses wenst de rouwdragende familie Gods vertroosting toe en hij feliciteert allen die een jubileum mochten beleven en een onderscheiding kregen. Vervolgens staat hij stil bij het gelezen Bijbelgedeelte en wel in het bijzonder bij vers 11: "Vraagt naar den HEERE en Zijn sterkte, zoekt Zijn aangezicht geduriglijk". Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. L. Terlouw, preses; ds. P. Mulder, 1^e assessor; ouderling L. de Leeuw, 2^e assessor; ouderling M. Boot, quaestor; en ouderling K. Bel, scriba. De adviseur, ds. A.

Moerkerken, kan wegens ziekte de vergadering niet bijwonen.

De SGZZH meldt dat ouderling F.J. Wiersma is benoemd als pastoraal medewerker in Nebo te Zwijndrecht.

Een kleine gemeente verzoekt de classis om haar beurt als roepende kerk over te mogen slaan i.v.m. omstandigheden. De classis acht dit niet juist en verzoekt toch om wel als roepende kerk op te treden. De classisscriba zal hierbij bijstand verlenen.

Een gemeente vraagt hoe zij moet omgaan met doopleden die elders gaan werken of studeren, maar dooplid blijven in hun eigen gemeente. Vooral bij onregelmatige diensten gebeurt het dat betreffende doopleden 'tussen wal en schip raken'. Het betreft hier met name de kerkgang en het volgen van de catechisatie. De classis is na bespreking van mening dat de verantwoordelijkheid altijd bij de thuisgemeente ligt. Dus ook het informeren van de kerkelijke gemeente waar men tijdelijk verblijft, valt daar onder. Het betreft hier voornamelijk jonge mensen in de verpleging en studerende. De thuisgemeente is verplicht om een grote inzet te plegen.

Dezelfde gemeente merkt op dat het Deputaatschap voor Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten regelmatig en indringend om financiële steun voor het evangelisatiewerk vraagt. Het classicaal evangelisatiewerk - "In de Gouwstraat" - moet financieel gedragen worden door een relatief klein aantal leden. Daarnaast hebben verschillende gemeenten ook activiteiten voor het plaatselijk (kinder)evangelisatiewerk. Moet er niet naar gestreefd worden dat de afdracht van gelden aan het Deputaatschap Evangelisatie landelijk evenredig plaatsvindt?

Aan de penningmeester van de classicale evangelisatie commissie wordt eerst gevraagd om een toelichting te geven op het, met het Deputaatschap voor Evangelisatie, afgesproken collectiebeleid. De vaste afspraak is dat er één keer voor het landelijke evangelisatiewerk en één keer voor het classicale project wordt gecollecteerd. Naast deze afspraken mag er extra voor één van de beide doelen worden gecollecteerd. Dat geldt ook voor het eigen evangelisatiewerk in de gemeente. Elke kerkenraad moet daar zelf zijn weg in kiezen.

De gemeente Barendrecht meldt dat in overleg met de gemeente Rotterdam-IJsselmonde, Rotterdam-Zuidwijk en Barendrecht goede afspraken zijn gemaakt over de kerkelijke grenzen.

De volgende vergadering is D.V. 11 januari 2008. Gemeente Hellevoetsluis is de roepende kerk.

Preses dankt allen voor hun bijdrage aan deze classisvergadering en wenst allen Gods genade ambtelijk en persoonlijk toe! Het kostersechtpaar wordt bedankt voor de goede zorgen. Preses vraagt ouderling L. de Leeuw met dankgebed te eindigen. Deze laat eerst zingen Psalm 145:6 en eindigt daarna met gebed. Hierna sluit preses de vergadering.

K. Bel, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS DORDRECHT 17 SEPT. 2007

Ds. P. Melis, consulent van de roepende kerk van Poederloijen, opent de vergadering.

Na de opening memoreert de tijdelijke preses o.a. de volgende bijzondere feiten en gebeurtenissen.

Op 13 juni mocht dominee L. Blok bevestigd worden als predikant van de gemeente van Gorinchem.

Op 1 februari 2007 overleed dhr. J.F. Vlot in de leeftijd van 58 jaar. Van 1979 tot juni 1981 heeft hij als diaken de gemeente van Hardinxveld-Giessendam in grote getrouwheid mogen dienen. De Heere mocht de achtergeblevenen willen sterken en troosten.

In de gemeente van Veen mocht broeder A. Waaijenberg herdenken dat hij 30 jaar in het ambt mocht dienen, waarvan 2 jaar als diaken en 28 jaar als ouderling.

Ds. M. Karens mocht op 21 maart 2007 herdenken dat hij 12½ jaar predikant was. Tevens was hij 12½ jaar aan de gemeente van Werkendam verbonden. Ouderling D. Janszen mocht herdenken 25 jaar ambtsdrager in Werkendam te zijn. Hij diende 4 jaar als diaken en 21 jaar als ouderling. Eerder diende hij al 20 maanden de gemeente van Amsterdam als ambtsdrager.

Ds. Melis bepaalt de vergadering kort bij het voorgelezen Bijbelgedeelte.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. W.J. Karels, preses; ds. M. Karens en oud. H.A. van der Pijl, assessoren; oud. G. de Boef, quaestor en oud. J.A. de Ron, scriba.

Alle ontvangen en verzonden correspondentie wordt besproken en waar nodig toegelicht.

Ouderling Van Hartingsveldt doet een dringende oproep om de identiteit van de zorgcentra die ressorteren onder de SGZZH te bewaren, door te stimuleren dat er bewoners en werkers van onze gemeenten zijn en blijven komen.

Evangelist Van den Bogaart doet verslag van zijn werk in Tilburg. De achterliggende tijd is de band met de gemeenten in

de classis bijzonder tot uitdrukking gekomen. Tijdens de verbouwing hebben velen hun krachten gegeven. Het zaad mocht in Tilburg gestrooid worden. Er wordt uitgezien naar vrucht. Met name bij de jongeren zien we een totale verwijdering van het Woord van God. Ook bij het werk op straat zien we dat het absolute gezag van Gods woord gaat wijken en het gevoel meer richtinggevend wordt. Toch gaat God met Zijn werk door. Er is dit jaar één belijdeniscatechisant. Het kinderevangelisatiewerk neemt wat toe. Het jeugdpoint blijft moeizaam. De wereld lijkt zoveel aantrekkelijks te bieden. Na de samenkomsten en andere bijeenkomsten mogen er soms fijne gesprekken worden gevoerd. Bij vragen, die soms indringend en heel zinvol zijn, mag gewezen worden op het Woord van God. De verbouwing van de bijbelwinkel naar het inloopcentrum "Het kruispunt" is bijna afgerond. De evangelist dankt voor het vele werk en de acties die zijn gevoerd.

Door de Classicale Evangelisatiecommissie (C.E.C.) zal een profielschets voor de vrijwilligers worden gemaakt. De preses wenst de evangelist van harte Gods zegen toe in al het werk.

De voorzitter van de C.E.C., ouderling Van Hartingsveldt, geeft een toelichting op de verbouwingswerkzaamheden. Er is enorm veel werk verzet door veel vrijwilligers uit de classis. Mede door de eisen die gesteld werden door de overheid en omdat er tijdens de bouw meerwerk was aan dak en muren is de totale bouwsom € 200.000,- geworden. Vanuit de classisgemeenten is er € 125.000,00 bijeengebracht door acties e.d. De classis gaat eensgezind akkoord om het tekort van € 75.000,00 aan te vullen uit de classisgemeenten. De quaestor van de classis zal voor het tekort een omslag per lid/dooplid maken en deze aan de gemeenten toesturen.

Als er na de definitieve afrekening geld overblijft zal dit ten goede komen aan het landelijke evangelisatiewerk.

Bij de kerkvisitatie zijn alle gemeenten volgens het voorstel bezocht. Er zijn geen opmerkingen of vragen over de opgestelde rapporten. De belangrijkste vraag: "Is er vrucht", komt in alle rapporten ter sprake. De Heere weet van Zijn werk af. Hij geve de bediening van Zijn Geest en getrouwheid in de ambtelijke bediening.

Een afgevaardigde van de gemeente van Eindhoven heeft de aangepaste catechisatie bezocht. Gorinchem zal deze het komende jaar bezoeken.

Als roepende kerk wordt de gemeente Sprang-Capelle aangewezen. Deze zal de classis bijeenroepen op D.V. maandag 14

januari 2008 om 14.00 uur te Werkendam.

De preses merkt op dat ook de afgelopen week weer stond in het teken van de onbestendigheid van het leven. De Heere bepale ons daarbij.

Na deze afsluitende woorden verzoekt ds. Karels assessor oud. Van der Pijl te eindigen. Deze laat zingen Psalm 25:2 en gaat voor in gebed.

Scriba J.A. de Ron.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOES 17 SEPT. 2007 IN SIONKERK GOES

Bij afwezigheid van ds. G.J. Baan, de consulent van de roepende kerk Kamperland opent ds. C.J. Meeuse de vergadering met het laten zingen van Ps. 119:36, hij leest Psalm 119:65-72 en gaat voor in gebed.

Eerst worden enkele vermeldenswaardige zaken gememoreerd.

- Ds. E. Hakvoort van Genemuiden heeft het beroep naar de gemeente van 's-Gravenpolder aangenomen.
- Ouderling J. Walhout van Nieuwedorp heeft na 13 jaar ouderling te zijn geweest zijn ambt neergelegd in verband met zijn verhuizing naar Goes.
- Diaken M.G. van de Kreeke van Kamperland mocht herdenken dat hij 30 jaar geleden als diaken was bevestigd.
- Zelf mocht ds. Meeuse zijn 25-jarig ambtsjubileum als predikant gedenken.

Vervolgens spreekt de tijdelijke preses een kort openingswoord n.a.v. het voorgelezen Schriftgedeelte. David zegt in vers 67: *Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik Uw woord.* En in vers 71: *Het is mij goed, dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen leerde.*

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. G. Hoogerland; assessoren: ds. C.J. Meeuse en ds. A. Verschuure; scriba: oud. S. Boogaard en quaestor: oud. L.J. Goud. Ds. Hoogerland neemt als preses de leiding van de vergadering over. Namens de vergadering feliciteert hij ds. Meeuse met zijn ambtsjubileum en wenst hem van harte Gods zegen toe voor de toekomst.

Naar aanleiding van de notulen wordt meegedeeld dat de SRB toestemming heeft om een advertentie te plaatsen in Kerkelijk Nieuws wanneer zij op een zaterdagavond een predikant uitnodigen van de Gereformeerde Gemeente.

Jaaroverzicht aangepaste catechisaties. Aan de hand van het jaaroverzicht van de aangepaste catechisaties wordt de vraag gesteld of het werken met twee groepen

voldoet. Ouderling Van Vijven, die mede de aangepaste catechisatie verzorgt, geeft aan dat het naar volle tevredenheid werkt. Men is blij dat die keuze gemaakt is.

Naar aanleiding van het jaarverslag van de Classikale Evangelisatie Commissie wordt een vraag gesteld over de financiën. Er zijn in Merksem nogal wat activiteiten, maar er is nergens iets terug te vinden over de onkostenvergoedingen. Vrijwilligers maken toch ook reiskosten. Ouderling Van Vijven antwoordt dat op de Generale Synode eerst het classikale reglement moet worden goedgekeurd, wil de penningmeester van onze commissie een aparte kas kunnen gaan beheren. De goedkeuring van de Generale Synode zal niet voor eind januari 2008 kunnen worden verkregen. Tot nu toe worden de onkostenvergoedingen door het deputaatschap betaald.

Volgens wordt in afwezigheid van alle niet-ambtsdragers een appelschrift behandeld.

De Stichting Steunfonds voor Huisvesting en Verzorging van ouderen en hulpbehoevenden in Zeeland verzoekt de classis om in de vacature van de heer H.W. Moerdijk, die aftredend en niet herkiesbaar is, bij de Particuliere Synode voor te dragen de heer G.J.M. Spijk te Goes. De classis gaat met deze voordracht akkoord.

De quaestor deelt mee dat de schriftelijke Bijbelcursus een extra bedrag van € 750,- vraagt om materiaal, dat voorheen gratis verkregen werd maar nu betaald moest worden, te bekostigen. De classis stelt zonder verdere bespreking dit bedrag beschikbaar.

De kerkenraad van Kapelle-Biezeling wordt aangewezen als roepende kerk om de classis samen te roepen op D.V. woensdag 16 januari 2008, om 19.00 uur in de Sionkerk te Goes.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling P. Boogaard van Kamperland met het laten zingen van Ps. 2:7 en dankgebed, waarna de preses de vergadering sluit.

S. Boogaard, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS THOLEN 17 SEPT. 2007 TE NIEUWERKERK

Namens de roepende kerk van Ooltgensplaat opent ds. C. de Jongste de vergadering en verzoekt te zingen Ps. 80 : 1 en 2, leest Zacharia 11, waarna hij voorgaat in gebed.

De tijdelijke preses memoreert de volgende zaken:

Ouderling B. Both te Melissant mocht zijn 40-jarig ambtsjubileum gedenken,

waarvan 4 jaar als diaken en 36 jaar als ouderling.

Ouderling L. Drooger te Stad aan 't Haringvliet herdacht het feit dat hij de gemeente 50 jaar als zodanig in het ambt mocht dienen.

Ouderling G.J. Koppelaar diende de gemeente van Middelharnis 45 jaar in het ambt van diaken en van ouderling. Mevr. J.P. Schipper-Baan, de echtgenote van ds. J. Schipper, staat voor een ingrijpende behandeling in Heidelberg. Zij wordt, samen met haar man, 's Heeren ondersteuning toegewenst.

Ds. T.M. van Dijk te Sint Philipsland herdacht dat hij 25 jaar geleden in het ambt van Dienaar des Woords mocht worden bevestigd te Rotterdam (A), waarna hij vervolgens de gemeenten van Veen en van Oosterend (Texel) mocht dienen. Hij verkreeg op 1 september 2004 eervol emeritaat.

Oud. H. Jansen van Poortvliet herdacht met zijn echtgenote hun 40-jarig huwelijk en ds. en mevr. Gunst mochten op 20 juli eveneens hun 40-jarig huwelijk herdenken.

Oud. M.v.d. Berge te Tholen werd benoemd als lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Hierna spreekt ds. De Jongste enkele woorden ter opening n.a.v. Zacharia 11:7: "Dies heb ik deze slachtschapen geweid, dewijl zij ellendige schapen zijn en ik heb mij genomen twee stokken, de een heb ik genoemd LIEFELIJKHEID en de andere heb ik genoemd SAMENBINDERS en ik heb die schapen geweid". Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. A.J. Gunst, preses; oud. B. Both, scriba; ds. C. de Jongste en oud. J.C. de Bonte, assessoren en oud. M.v.d. Berge, quaestor.

Ingekomen zijn:

- Uitnodiging afscheidsdienst van ds. H. Hofman te Waarde in verband met diens emeritering.
- Brief Moderamen P.S. Zuid inzake benoeming br. J. Bosman te Stad aan 't Haringvliet als bestuurslid van de Stichting Steunfonds, alsmede het verzoek tot voorziening in een nieuwe vacature voor de classis Tholen.
- Brief van de Stichting Steunfonds inzake de toezegging van br. E.C.J. Grinwis te Sommelsdijk die bij een eventuele benoeming bereid is zitting te nemen in het bestuur van genoemde Stichting. De vergadering verklaart zich hiermede akkoord.

De rapporten van de gehouden kerkvisitaties worden voorgelezen door:

oud. M. v.d. Berge, die mét ds. C. de Jongste kerkvisitatie heeft gehouden in de gemeenten Middelharnis en Nieuwe Tonge.

oud. J.A. Kardux, die mét ds. J. Schipper kerkvisitatie heeft gehouden in de gemeenten Ouddorp en Herkingen
oud. G.J. Koppelaar, die mét ds. G. van Manen kerkvisitatie heeft gehouden in de gemeenten Melissant en Stad a.h. Haringvliet.

ds. A.J. Gunst, die mét oud. B. Both kerkvisitatie heeft gehouden in de gemeenten Dirksland, Oude Tonge en Ooltgensplaat.

De preses constateert dat aan de opdracht van de classis is voldaan en stelt met blijdschap vast dat er in het algemeen gelukkig van vrede in de gemeenten gesproken mag worden.

We mogen niet ontkennen, dat de Heere nog in het midden van ons werkt. Er moge een gedurig gebed gevonden worden of de Heere nog een opwas in de genade zou willen schenken.

Het financieel jaarverslag Kerkelijk Nieuws over het jaar 2006 verkrijgt de goedkeuring van de vergadering.

Bij de rondvraag wijst ds Schipper erop, dat een afvaardiging van één ambtsdrager zonder ouderlingen, zoals dat nu het geval is, feitelijk niet kan en dringt er op aan, dat een dergelijke situatie in het vervolg niet meer voorkomt.

Melissant brengt in het midden om de mogelijkheid te bezien de datum van biddag en dankdag gelijktijdig met andere kerken te doen, dit in verband met het vrijaf geven van de middelbare scholen. Deze vraag zal worden meegenomen, terwijl wordt besloten, dat Melissant het voorstel op de eerstvolgende vergadering van de classis als te behandelen punt kan opvoeren.

Tot het samenroepen van de eerstvolgende vergadering van de classis, te houden op D.V. woensdag 16 januari 2008 des avonds om 19.30 uur te Nieuwerkerk, wordt de gemeente van Oosterland aangewezen.

De preses sluit met enkele woorden de vergadering, allen Gods onmisbare zegen toewensend.

Op zijn verzoek eindigt br. J.C. de Bonte met dankgebed, nadat nog is gezongen Ps. 119 : 17 en 18.

B. Both, scriba Classis Tholen

BERICHTEN

6 november: Goes.

12 november: Dordrecht.

20 november: Woerden.

27 november: Ermelo.

Alle bijeenkomsten zijn in de kerk van de plaatselijke Geref. Gemeente. De avonden beginnen om 19.45 uur. Vanaf 19.30 uur is er een inloop met koffie.

Tijdens deze avond ontvangen de deelnemers een map met relevante informatie over het thema. De bijeenkomsten zijn kosteloos te bezoeken.

Graag vooraf opgeven bij Willianne Zippro, tel. 0348-489 937 of e-mail: wa.zippro@jbgg.nl Na uw opgave ontvangt u tijdig een uitnodiging met routebeschrijving.

■ BONDSDAG MANNENVERENIGINGEN IN VEENENDAAL

Op D.V. **zaterdag 10 november** wordt de bondsdag van de bond van mannenverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten gehouden. Locatie: Bethlehemkerk van de Geref. Gemeente te Woerden, Oudelandseweg 50. Aanvang: 10.30 uur. Sluiting: 14.30 uur.

Spreker is ds. L. Terlouw over het onderwerp: "Bereidt uw huis! Pastorale zorg rond het levenseinde". De opening wordt verricht door ds. B. van der Heiden en de sluiting door ds. A.A. Brugge.

Voor informatie: M. Bogerd, Middelbuurt 34, 8321 ZD Urk, tel. 0527-683653, e-mail: m.bogerd@flevoland.nl

■ ZANGAVOND IN ZWOLLE

Op D.V. **vrijdag 9 november** zal er een koor- en samenzangavond worden gehouden in de Boazkerk van de Geref. Gemeente te Zwolle, Kromme Mijdrecht 1. Medewerking hieraan verlenen: het gemengd koor "De Bethelzangers" uit Lelystad, het meisjeskoor "Deborah" uit Kampen en het gemengd koor "Bel Canto" uit Zwolle. Opening en sluiting door ds. C. Vogelaar. De collecte is bestemd voor de jeugdbondactie "Toekomst voor de kerk." Aanvang: 19.30 uur.

■ CONTACTDAG HELPENDE HANDEN IN 'S-GRAVENPOLDER

D.V. **zaterdag 10 november** is er een contactdag voor mensen met een lichamelijke handicap in een zaal van de kerk van de Geref. Gemeente te 's-Gravenpolder, Langeweg 61. Aanvang: 10.30 uur. Evangelist S. de Visser uit Leeuwarden hoopt dan een lezing te houden over: "God zoekt het weggedrevene" (met powerpointpresentatie).

Belangstellenden zijn welkom. I.v.m. de broodmaaltijd graag vóór 7 november opgeven hiervoor bij het secretariaat: Aalbersestraat 1, 4463 TB Goes.

■ OPVOEDINGSVONDEN NAJAAR 2007

Hoe help je kinderen en jongeren om hun vrije tijd zo goed mogelijk te besteden? Wat zijn de grenzen? En hoe betrek je de kinderen daarbij? Vragen waar iedere ouder regelmatig tegenaan loopt.

In een serie opvoedingsavonden dit najaar wil de jeugdbond over dit thema ouders een handreiking bieden.

Tijdens deze avonden is er zowel aandacht voor het basisschoolkind alsook voor de tiener die op het voortgezet onderwijs zit.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 4 NOVEMBER 2007

Aagtekerke 9.30 uur en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.00 uur ds. De Wit; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. Visscher; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Joosse; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Bodegraven 18.30 uur ds. Brugge; Borsselle 18.00 uur ds. Van der Poel; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. Verhoef; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Den Helder 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Deventer 10.00 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. Joosse; Dirksland 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur stud. Labee; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Emmeloord 9.30 uur ds. Tanis; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enschede 18.00 uur stud. Labee; Goes 9.30 uur en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 10.00

en 16.30 uur ds. Boogaard; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Groningen 16.00 uur ds. Kattenberg; Haamstede 15.30 uur ds. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 14.30 uur ds. Van Manen; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Herkingen 14.30 uur ds. Schipper; Hoofddorp 15.30 uur ds. Brugge; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 uur leesdienst en 15.00 uur ds. Tanis; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. C. Harinck; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 19.00 uur ds. Schot; Meeuwen 14.30 uur ds. M. Karens; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 uur en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden (doventolk); Nieuw Beierland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur

ds. P. Blok; Nijkerk 19.00 uur ds. Van Belzen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oosterend- Texel 10.00 en 16.00 uur stud. Bredeweg; Oosterland 10.00 en 18.30 uur stud. Boeder; Oostkapelle 15.00 uur ds. De Heer; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oud-dorp 9.30 en 18.30 uur stud. Van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Hoogerland; Poortugaal 15.00 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. W. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 uur en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.00 uur ds. Verhoef; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. P. Mulder; Scherpenisse 14.00 uur ds. De Jongste; Sint Annaland 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. De Jongste; Sint Philipsland 15.00 uur stud. Boeder; Soest 9.30 uur ds. Kleppe; Spijkenisse 19.00 uur ds. Terlouw; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 19.00 uur ds. Kleppe; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Eckeveld; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlissingen 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. Tuinier en 18.30 uur ds. Moens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Meeuse; Yerseke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Mondria; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 19.00 uur ds. Driessen; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur leesdienst.

■ MAANDAG 5 NOVEMBER 2007

Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Verhoef.

■ DINSDAG 6 NOVEMBER 2007

Deventer 19.00 uur ds. Verweij; Hoofddorp 19.30 uur ds. Verhoef.

■ WOENSDAG 7 NOVEMBER 2007(DANDAG)

Aalburg 9.30 uur stud. Labee en 15.00 en 19.30 uur stud. Boeder; Alblasterdam 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden;

Almelo 15.00 en 19.30 uur stud. Brede-
weg; Amersfoort 14.30 en 19.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 14.30 en 19.30 uur ds. Meeuse; Barendrecht 14.30 en 19.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30, 14.00 en 19.30 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Mondria en 15.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Visscher en 14.00 en 19.30 uur ds. C. Harinck; Bodegraven 14.30 en 19.00 uur ds. Van Gelder; Boskoop 15.00 en 19.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 19.45 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 9.30 uur ds. W.J. Karels, 14.30 uur ds. Van Krimpen en 19.45 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30, 14.00 en 19.30 uur ds. Van Boven; Doetinchem 9.30 uur ds. F. Mulder en 19.30 uur ds. J. Karels; Dordrecht 14.30 en 19.45 uur ds. Brugge; Drachten 14.30 en 19.30 uur ds. Hoogerland; Elspeet 14.30 uur ds. Beens en 19.30 uur ds. Verschuure; Emmeloord 15.00 uur ds. Hakvoort en 19.30 uur ds. Bakker; Enkhuizen 15.00 en 19.30 uur ds. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. De Wit en 19.30 uur ds. Van der Net; Ermelo 15.00 uur stud. Labee; Gorinchem 15.00 en 19.30 uur ds. L. Blok; Gouda 14.30 en 19.30 uur ds. Clements; Goudswaard 9.30 en 14.30 en 19.30 uur ds. Verhoef; s-Gravenhage 14.30 en 19.30 uur ds. Driessen; Haamstede 10.00 en 17.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 15.00 en 19.30 uur ds. Joosse; Hoogeveen 9.30 uur ds. Schot; Houten 10.00 en 15.30 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 19.30 uur ds. Tanis; Klaaswaal 10.00 en 16.30 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30, 14.30 en 19.45 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 14.30 uur ds. W. Harinck en 19.30 uur ds. Boogaard; Lelystad 14.30 en 19.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. Bakker; Moerkapelle 14.30 uur (doventolk) ds. Verschuure en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Nieuw Beijerland 9.30 en 15.00 uur ds. Vermeij; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 14.30 en 19.30 uur stud. Van Rijswijk; Nunspeet 14.30 en 19.30 uur ds. Schot; Oosterland 10.00, 14.30 en 18.30 uur ds. Van Manen; Opheusden 10.00 en 19.00 uur ds. Pater; Opperdoes 19.30 uur ds. Baan; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Poortugaal 15.00 en 19.30 uur ds. De Heer; Rhenen 14.30 uur ds. Moens en 19.30 uur ds. Van Dijk; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Rijssen-Noord 9.30 en 19.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 19.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 19.30 uur ds. Schreuder;

Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 en 19.30 uur ds. Schipper; Scherpenzeel 10.00 en 19.00 uur ds. Moens; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terwolde-De Vecht 14.00 en 19.30 uur ds. Tuinier; Tricht-Geldermalsen 14.30 en 19.30 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 en 19.00 uur ds. Mouw; Veen 14.30 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Waardenburg 14.30 en 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 14.30 en 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 9.30 en 15.00 (H.D.) en 19.30 uur ds. M. Karens; Woerden 10.00 en 19.00 uur ds. W. Harinck; Zeist 10.00 en 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur (H.D.) ds. Paul; Zwijndrecht 14.30 en 19.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ DONDERDAG 8 NOVEMBER 2007

Borssele 19.30 uur ds. Spaans; Dinteloord 10.00 uur ds. Gunst en 19.00 uur ds. Schipper (dankdag); Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. Brugge (dankdag); Mijdrecht 19.30 uur ds. Silfhout; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Blok; Poederoyen 14.30 en 19.00 uur stud. Labee (dankdag); Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Mondria; Scherpenisse 19.30 uur ds. Verhoef; Soest 19.30 uur ds. De Leeuw; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev) ds. Van Belzen; Yerseke 19.30 uur ds. Sonneveld.

■ VRIJDAG 9 NOVEMBER 2007

Klaaswaal 14.00 uur ds. Van Aalst (huw.bev.); Soest 15.00 uur ds. Visscher (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshophop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings-tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Dankdag 4 november 19.30 uur dhr. J. Krijgsman.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openings-tijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-1 te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.
Zondag 4 november: 9.30 dhr S. de Visser en 15.30 uur ds.C. Vogelaar.
Op vakantie in Friesland?
Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron"; Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00-15.00 uur, donderdag van 15.00-21.00 uur en zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw **Offenbachstraat 105**. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.
Het inloopcentrum "Het kruispunt" is geopend op:
- Dinsdag en woensdag van 14.00-17.00 uur.
- Donderdag van 10.00-14.00 uur en 18.30-21.00 uur.
- Zaterdag van 13.00-16.00 uur.
U bent hartelijk welkom.

ADVERTENTIES

Begravenisverzorging **Corné Vader**

Tarweakker 23
4341 MD Arnhemuiden

Beschikbaar voor Walcheren,
Noord- en Zuid Beveland

Tel. 0118 - 60 2500
Tel. 06-53 78 22 27

Wij verzorgen alléén begrafenissen.

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen**
(voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**



Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579

v.h. Zandee & De Kuyper ook voor leveringen buiten Zeeland



Reformatische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

De vereniging streeft onder meer naar:

- het bevorderen van contacten tussen ongewild kinderloze echtparen
- het steun verlenen aan deze doelgroep
- het geven van voorlichting
- ethische aspecten belichten op behandelmethoden voor onvruchtbaarheid

Info: www.revoke.nl

e-mail: info@revoke.nl

tel. 0341 - 42 57 12

WB

BOEKHANDEL-UITGEVERIJ
VAN WIJNGAARDEN

Vliegersvelderlaan 15,
3771 XE Barneveld
Tel/Fax: 0342-417335

Bij ons verkrijgbaar:
een hertaling in de huidige
spelling van:

Ds. Johan Verschuur,
Waarheid in het binnenste of
Bevindelijke Godgeleerd-
heid

Tijdelijk in prijs verlaagd!
Van 1 oktober t/m 31 december
2007 voor € 28,-. Daarna € 38,-

Orgel improvisatie en Samenzang

Rehobothkerk Tholen

D.V. zaterdag 3 november 2007

Aanvang: 19.30 uur

Samenzang met bovenstem

Orgel Pieter Heykoop
Spreker Ds. C. de Jongste

Collecte t.b.v. Jeugdbondactie
"Toekomst voor de kerk"

Adres: Ds. G.H. Kerstenstraat 2 Toegang vrij

Begravenisverzorging van der Vliet

Voor een stijlvolle begrafenis

in Elspeet en omstreken

G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
8075 CP ELSPEET
Tel: 0577-492830, b.g.g. 06-12934519
Dag en nacht voor u bereikbaar.

Wij verzorgen alleen begravenissen.

Gezocht: Tijdelijke woonruimte in
Werkendam (of omgeving), voor
jong gezin met 1 kind.
Periode Jan. t/m Dec. 2008.
Reacties onder telefoonnummer:
06- 22701328/ 0049- 15114261439
of email: seinpost@shipmail.nl.

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12

Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Koopman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Open Dag



CHE
CHRISTELIJKE
HOGESCHOOL
EDE

Oude Kerkweg 100 | 6717 JS Ede
T (0318) 696300 | E info@che.nl

Maak kennis met onze
opleidingen, docenten en
studenten op:

zaterdag
10 november 2007
10.00 - 14.00 uur

Verpleegkunde

Verpleegkunde

Educatie

Leraar Basisonderwijs

Theologie

Godsdienst Pastoraal Werk
Leraar Godsdienst / Levensbeschouwing

Mens & Organisatie

Management Economie & Recht
Personeel & Arbeid

Journalistiek & Communicatie

Journalistiek
Communicatie

Sociale Studies

Maatschappelijk Werk & Dienstverlening
Sociaal Pedagogische Hulpverlening

CHE overtuigend anders

WWW.CHE.NL

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- Nederland en de geestelijke nood van onze naaste
- Noodzaak van evangelisatie
- Het werk van onze evangelisten op de posten
- Het evangelisatiewerk in de gemeente

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften
Tel. 0341-253588.

Presentatie op scholen is ook mogelijk.

NIEUW
BIJ GEBR. KOSTER

Ds. Chr. van Dam

VERBLIJDT U IN DE HOOP



Deze bundel bevat zes preken. Velen herinneren zich de eerlijke, liefdevolle en schriftuurlijk-bevindelijke wijze waarop ds. Van Dam Gods Woord mocht verklaren.

Het betreft preken over: Ps. 48:10; Ps. 86:11-12; Jes. 40:9; Hab. 3:17-18; Rom. 12:12-13; 2 Kor 13:5a

Geschikt voor gebruik in de leesdiensten.

Geb. 125 blz.

11,50



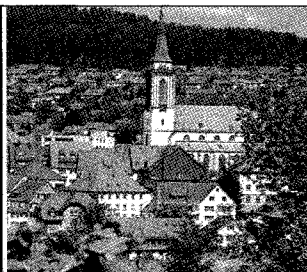
Gebr. Koster

Natrasstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. 0342 - 41 69 86

Vrienden van Heidelberg & Dordrecht

HARTELIJK DANK!

aan allen die dit jaar een boek uit onze serie
vertaalde werken bestelden.



Velen gaven aan onze oproep gehoor om een in het Duits vertaald theologisch werk te bestellen en dat te schenken aan onze Oosterburen of in een ander Duitstalig gebied. De geestelijke nood in ons buurland is ontzaglijk groot.

Het geluid van de Enige Troost wordt in de straten van Heidelberg, Frankenthal, Emden enz. niet meer gehoord. De tijding van een volkomen Zaligmaker voor de grootste der zondaren wordt in Duitsland schier niet meer vernomen.

Werp uw brood uit op het water... Weet u een mogelijkheid om een van onze werken aldaar te verspreiden? Bestel vandaag nog een boek. We hebben alle titels nog op voorraad.

Komt u niet in Duitsland, maar wilt u ons werk wel steunen? Een gift is ook hartelijk welkom!

Bankrekening: 5489.87.920.

Welke titel wilt u schenken?

- A. "Kort Begrip + vragenboekje van ds. A. Hellenbroek" €22,00
- B. "Gedebgestalten" van ds. F. Bakker €15,00
- C. "ABC des geloofs" van ds. A. Comrie € 9,90
- D. "De waarachtige bekering" van ds. Th. Watson € 9,90
- E. "De vreugde van het geloof" van ds. M. Henry € 9,90
- F. "Psalmberijming" van Matthias Jorissen €18,00
- G. "Het gekrookte riet" van ds. R. Sibbes € 9,90

VERENIGINGEN: Bel onze voorlichter dhr. A.W. van Soest voor een presentatie: 0183-561089

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

Bestel- & Infoadres: Maasdijk 347, 4264 AN VEEN.

Tel. 0416 - 691788, fax 0416 - 697625, e-mail: m.timmermans2@klikSAFE.nl

Zorg dichtbij

Rotterdam Gouda Veenendaal
Zwijndrecht Gorinchem
Goes

Actief in uw regio!

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:
• Huishoudelijke verzorging
• Persoonlijke verzorging
• Verpleging
• Psychosociale zorg
Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Bannewald,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster

Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3825 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Begrafenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)

L. Meliaste-Verveer en D.D.E. Meliaste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I. Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

**Gezocht woonruimte medio
maart 2008** voor een jong stel,
omgeving Beekbergen/Apeldoorn.
Tel. 0548-517511 / 06- 42 81 16 20

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht
voor persoonlijke wensen. In alle rust,
vertrouwelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzoorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

Te koop:

Eengezinswoning met 5 slaapkamers en grote hobbyruimte in Ridderkerk. Nabij kerk en scholen.
Vraagprijs € 225.000,- k.k.
Tel. 0180-436981.

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Geerts
herenkleding

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons

Streppantals - Overhemden

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel

Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

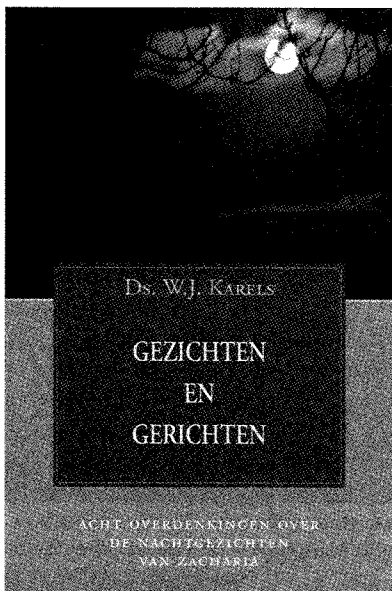
Te huur in Sauerland in de buurt van Winterberg, onze ruime vakantie woning voor 8 personen. Woning met groot balkon en vrij uitzicht over berglandschap. Prachtig natuurgebied in elk jaargetijde.
0548-518674.

begravenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.



Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509



De Gereformeerde Gemeente van Hardinxveld-Giessendam is voornemens om D.V. november een prekenboek uit te geven van Ds. W. J. Karels met als titel "Gezichten en Gerichten".

Dit boek bevat een achttal Bijbellezingen over de gezichten van de profeet Zacharia. U begrijpt dat de opbrengst van deze boeken zal besteed worden om met Gods hulp een gemeente in Sliedrecht te kunnen gaan bouwen.

Draag uw steentje bij voor dit nieuwe kerkgebouw!!

Misschien een idee om met de feestdagen deze uitgave cadeau te doen als kerstgeschenk?

De prijs van deze zeer verzorgde uitgave bedraagt € 14,90 exclusief verzendkosten. Voor verzendkosten wordt € 3,95 in rekening gebracht. Bij meer dan 10 boeken franco levering.

Voor informatie en/of bestellingen mag u contact opnemen met kosten A.J. Petersen, tel. 0184-617842 (kerk) of 0184-415950 (thuis), of per e-mail: ajpetersen@kliksafe.nl

Ten bate van de Zending zijn de volgende preekcassettes te koop.

Ds. G.J. van Aalst	2 Kor.12:7-9a *
Ds. G.J. Baan	Joh. 3:2
Ds. E. Bakker	Matth. 4:12-17
Ds. P. Blok	Jes. 21: 10
Ds. G. Clements	Koll.3:1
Ds. C.A. van Dieren	Dan. 3:16-18*
Ds. J. van Haaren	Rom. 8: 38-39
Ds. E. Hakvoort	Openb.1: 17-18
Ds. B. v.d.Heiden	Joh. 3:3
Ds. C. Hogchem	Richt. 7:9-12
Ds. W.J. Karels	Psalm 68: 10b
Ds. M. Karens	Hebr. 11:4 *
Ds. G.M. de Leeuw	Hand.5 : 1-11
Ds. P. Melis	Hand. 16 : 13-15
Ds. A. Moerkerken	Hand 28:30-31
Ds. G. Mouw	Matth. 8:27b
Ds. P. Mulder	Psalm 63:2
Ds. C. Neele	Openb.2:8-11
Ds. J. Schipper	Matth. 15:21-28
Ds. A. Schot	Psalm 68 : 19
Ds. A. Schreuder	1 Kon. 10:12
Ds. J. Spaans	Psalm 32 : 8
Ds. D.W. Tuinier	Psalm 143:9
Ds. A. Vergunst	Hand.9:18
Ds. A.H. Verhoef	Spreuken 27:7

** zijn Dankdagpreken*

**Aanbieding geldig tot 30 nov.
11 voor € 35.- geen porto
1-5 à €4.30, 6-10 à €3.95. Vanaf 12
à € 3.20. Vanaf 8 stuks geen porto.**

Prijzen alleen geldig voor deze Mc's.
Lijst met 1600 preken op mc en 150 op cd
en veel vertel mc's /cd's op aanvraag.

Zendingswinkel Stolwijk

P/a T.J. de Heer
Tel: 0182-341831
Mail: zgg@kliksafe.nl

**Gezocht in Ede, Hulp in de
huishouding voor één morgen of
middag in de week.**

Info A. van Bochove, Jan Steenlaan
33 te Ede. Tel.: 06-12 888 636.

stichting
China

**Wij hebben geen huis...
Ik leef op een vuilnisbelt!**

Geef hen eten en een kinderbijbel

POSTBUS 1150 • 3900 BD VEENENDAAL
INFO@STICHTINGCHINA.NL • WWW.STICHTINGCHINA.NL
TELEFOON SECRETARIAAT/INFO: 0318 510 520
GIRO 320666 T.N.V. STICHTING CHINA

**PSYCHOLOGENPRAKTIJK
BROUWER**

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

•
vestigingen:

•
RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

•
BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

•
METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

•
Bel voor informatie of aanmelding:
(0180) 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

BOEKHANDEL / ANTIQUARIAAT DE ROO

Van Meelstraat 12 • ZWIJNDRECHT • tel. 078 - 612 40 81

Voor al uw NIEUWE en TWEEDEHANDS: THEOLOGISCHE BOEKEN
KINDERBOEKEN
LEESBOEKEN

Tevens Inkoop en Taxatie Gebruikte Boeken maandag gesloten